ኤርትራ ሓዳስ

18ይት ሰነት ዕልብ 07 | ኣርቡዕ 12 ፌብርዋሪ 2025 | ዐውል 2.00 ነቅፈ

ዐንሰቡ፡ ሞት እም ወጅነ ክምሰል ተሀወነ ተሐበረ

ሰኣሊ ሰመረ ኢዮብ

ፈሬዕ ውዛረት ዓፍየት ኣቅሊም ዐንሰበ ዲብ ዮም 4 ወ5 ፌብርዋሪ ዲብ ከረን ዲብ ወደዩ ጌማም ክምሰል ፍገሪትለ ገብእ ተዕቢኣት፡ መትነፈዐት መአሰሳት ዓፍየት መታከዩ ዐመሲ እት ዘይድ ምን ጌሰ ሞት እም ወጅነ ዲብ ወክድ ዕምስነ ወወሊድ ክምሰል ተሀወነ ሐበረ።

እብ ኣሳስለ ትቀደመ ተቅሪር፡ ብዝሔ ናይለ ዲብ መአሰሳት ዓፍየት ለወልደ እማት ምን 68 ምእታይት ዲብ 73 ምእታይት ትወቀለ።

መስኡል ናይለ ፈሬዕ ዶክቶር ሄኖክ ጸሃዩ፡ ለትሳወ መትመዳድ ለቡ፡ ፋዬሕ ወፍገሪት ለትረከበት ምኑ ወጀዶት ከደማት ዓፍየት ዲብ ክሉ እግል ልብጸሕ፡ እብ ዶልዶሉ ናይ ምህነት መቅደረት ኣዳም ወዘበናይ ስራይ ወመሻቀዩ እንዴ ኣስተብደ እበትወቀለት ደረጀት ልትከደም እቱ ክምሰል ህለ እንዴ ኣሸረ፡ ቅያስ ሐዮት ምን ሕማም ቲቢ ምን 82 ምእታይት ዲብ 93 ምእታይ ክምሰል ትወቀለ፡ ቅያስ ገሸለት ሐዳስ ኤች ኣይ ቪ ኤይድስ ህዬ ዲብ 002 ምእታይት ክምሰል ትከረ ትሸረሐ።

እግል ወራታት ቅስም ሕክምነ ዕንታት እስብዳልየት ከረን እብ ከሰስ ዲብ ረአስለ ተሀይቡ ክድመት፡ ዲብ ምዴርያት ሀበሮ ወከረን ናይ ታያን ድራሳት እንዴ ገብአ እግል 429 ምዋጥን ዐመልየት ቅርሐት ዕንታት ገብእ እት ህለ፡ ምስል ሐሸም ሐካይም ኣልበሰር እብ ገብእ መትዓዋን ህዬ እግል 848 ዐመልያት ቅርሐት ክምሰል ገብአ ትወደሐ።

ዲብ መናሰበት ሓክም ኣቅሊም ዐንሰበ ሰፊር ዐብደለ ሙሰ ወወዚረት ዓፍየት ኣሚነ ኑር ሕሴን ለመናሰበት ለሸሬሕ ከሊማት ኣስመዐው።

ሰካን ባጽዕ፡ ዝክረት ዐመልየት ፈንቅል ዳሳት እንዴ ነድቀው ዐየደወ

ሰኣሊ ደምሳስ ጺጋይ

ሰካን ሐምስ እዳራት ደዋዬሕ መዲነት ባጽዕ፡ ለሐልፈት ሰንበት ዐባይ 9 ፌብርዋሪ ዳሳት መዕየ እንዴ ጣነበው ጋሸሆም እት ልትከበቶ፡ 35ይት ሰነት ዝክረት ዐመልየት ፈንቅል እብ ሐበን ዐየደው።

ምነ ሰካን ኤሪና ለትሰአለቶም፡ ዐመልየት ፈንቅል፡ ካቲመት እስትዕማር እንዴ ሰብረት መንገአት ሕርየት ለከስተት ክምተ እት ለአፍህሞ፡ እለ ሸዐብ ኤረትርየ ለኣዳውረ ለሀለ ሰላም ወመስኩበት፡ ፍገሪት ቀደም ወግራለ ዐመልየት ለገብአ ሕሩባት ወለትደፍዐ ዲቡ እስትስሃድ ምንማተ፡ ዐመልየት ፈንቅል እት ልብ ክል ኤረትሪ እብ ሕሽመት ፍንቲት ለትነብር ወመስኡልየት ለትአረፌዕ ክምተ ሐበረው።

እትሊ ወክድ ጎነ ሸዐብ ኤረትርያ ወሕኩመቱ፡ ሕስሮም እት ሄራር ዐማር ወብነ ወጠን እንዴ ወደው ለአሴርሮ ሰበት ህለው፡ ናይ ዮም ዓመት ዝክረት ፈንቅል ፍንቲት ክም ወድየ ዲብ ለአክዶ፡ ግረ እላመ እሊ ዒድ እብ ጸበጥ ወኑዕየት እብ ለሔሰት ሄሰት ክም ለዐዩዱ ሸርሐው።

ዝክረት 35ይት ሰነት ዐመልየት ፈንቅል “ ፈንቅል፡ ሕርያን ራቴዕ” ሐንቴለ ትብል ስቅራት ምን ዮም 7 እስክ 9 ፌብርዋሪ እብ ወራታት ርያደት፡ ዓዳት ወፈን ክምሰልሁመ ዕፌ ኣርሳም፡ ለ'ዘት ኣርዛቅ በሐር፡ ወ ኣሴራር ጅላብ ወመራክብ ጋምለት ዐለት።

ኤረትርየ እት 38ይ እድንያይ መሀረጃን ዓዳት ወፈን ትሻርክ ሀሌት

ኤረትርየ፡ እት ዮም 07 ፈብሩወሪ ለአንበተ 38ይ እድንያይ መሀረጃን ዓዳት ወፈን ህንድ 2025 ትሻርክ ሀሌት።

ዲብ እሊ ምን 51 ደውለት ለመጽአ ፍረቅ ዓዳት ወፈን ነባሪ/ያቴ ሻርክ ዲቡ ለሀለ መሀረጃን፡ ፍርቀት ዓዳት ‘ስብሪት’ እግል ዓዳት ወበዛሐት ቀምያት ኤረትርየ ለለአርኤ፡ መትፈርጀት ለተዐጀበው እቡ ዕፌ ፍቱይ ቀደመት።

ዲብለ ዕፌ ሰፊር ኤረትርየ ዲብ ጅምሁርየት ህንድ ኣሰይድ ኣለም ጸሃዬ ሃድር ዐለ።

ሀደፍ ናይ እሊ ምን 23 ፈብሩወሪ እንዴ ኣንበተ እብለ ትፈናተ ኣንዋዕ ዕፌ ለአተላሌ ለሀለ ለሀለ እድንያይ መሀረጃን፡ ብቆት ስሪት ተአንጸላልዮ ለሀሌት ኣስሊ ውርስ ፈን፡ ባዛር ፈርያት ወራት ብስር እዴ፡ ሰስዒት ዓዳት፡ ከሸኖት ነብረ ወአትኣማር መላብስ ገብእ እት ሀለ፡ ክል ሰነት 1ሚልዮን ቤጽሐት ልርእዉ።

እሊ መሀረጃን እሊ ክል ሰነት እብ መትሰዳዳይ ውዛራት ካርጅየት፡ ሰያሐት ወዓዳት ጅምሆርየት ህንድ እንደ ትነዘመ እት ገብእ፡ እብ ደረጀት ዐለም ለልትአመር ፍረቅ ዓዳት ነባሪ ጸበጡ ለቀድም እቱ መስረሕ ቱ።

ኤረትርየ፡ እት ፈብሩወሪ 2023 እተ ገብአ ክእነ ለመስል እድንያይ መሀረጃን ዓዳት ወፈን ህንድ ሹርክት ዐለት።

ከበር እስትሽሃድ

መናድል ገዲም ሚክኤል ነጋሲ ገብሬማርያም (ወዲ ምጎ) እት ዮም 7 ፌብርዋሪ ዲብ 71 ሰነት ዕምሩ እብ ሕማም ኣስትሽሀደ።

እት ወሬሕ ፌብርዋሪ 1974 እት ቅዋት ተሕሪር ኤረትርየ ለፈግረ መናድል ሚክኤል እት ዴሽ ሐርብ ምን ጅንዲ-ዓዲ እስክ ናይብ ህይአት እምዳድ ክፈል ዴሽ እንዴ ገአ፡ ሸዐቡ ወዱለቱ እብ መትሰባል ለከድመ ምሔርባይቱ።

ሸሂድ ሚክኤል ነጋሲ በዐል ፈረዕ ወአብ ሰለስ ምን ዚረት ቱ።

ዓደት ቀብሩ ህዬ፡ ዲብ ዮም 8 ፌብርዋሪ ሳዐት 4:00 ኣልዐስር እት መቅበረት ሹሀደ ተሰነይ ገብአት።

ውዛረት ድፈዕ እብ እስትሽሃድ መናድል ሚክኤል ነጋሲ (ወዲ-ምጎ) ለትሰመዕያ ሐዘን ዲብ ትሸሬሕ፡ እግል ዓይለቱ ወመልህያም ንዳሉ “ኤማን ወሰብር” ለሀበኩም ትብል።

ተቅሪር

ስወር፡ አክሊሉ ዘርእዝጊ ወኩብሮም ጸሃዬ

ፈንቅል-ሕርያን ራቴዕ -2025

ዝክረት ዐመልየት ፈንቅል ዮም ዓመት "ፈንቅል-ሕርያን ራቴዕ" ሐንቴለ ትብል ስቅራት፡ እት ረአስ ምድር - ሚኒት ባጽዕ እት 8 ፌብርዋሪ 2025 ረስሚ ተዐየደት።

እትለ ርኢስ ኢሰያስ፡ ውዛረእ፡ ውቁላም ሰብ ስልጠት ሕኩመት

አሰይደ አስመረት አብረሃ

አሰይደ ዜኑብ ዑመር

ወጅብሀት፡ ቅያደት ዴሽ፡ ሚርሐት ደያናት ወሰብ ገጽ፡ ወካይል ጃልያት ምን አሮበ ወድወል ብዕድ፡ ክምሰልሁመ ወካይል ሰካን ዳሕያት ባጽዕ ወዕዱማም ጋሽ ለሐድረወ መናሰበት፡ ለትፈናተው ፈናኔን እብ ኩለን ሀገጊ ወጠን እበ ቀደመዉ ፈርያት ፈን ክም ሕላይ፡ አሸዓር ወድራመ እቡ ጋምለት እት እንተ ምን ሳዐት 4፡30 እንዴ አንበተት አስክ 6፡40 አተላሌት።

ክፉ'ለ እሕትፋል ለዐለ ወራታት ምን ገጽ አስቦሕ፡ አክል-ሕድ ሳዐት 7፡00 ርኢስ ኢሰያስ አፍወርቂ፡ ዲበ ተምሳል ፍርስነት ዴሽ ሸዕቢ እንዴ ገብአየ እግል ዝክረትለ ታሪካይት አምዕል ተሕሪር መዲነት ባጽዕ ዲብ ጥዋሎት እት አካን ውቅል ናይ ሕሽመተን ሸ'ነ ለህለየ ሰለስ ደባበት -ጃጓር፡ ኮማንደር ወታይገር ሕዝመት ዕምቦበ እግል ፈቃዶለ እት ዐመልየት ፈንቅል ለአስተሸሀደው ፍራስ ከረ።

ሐቆ እሊ ርኢስ ኢሰያስ ዲብ መዕረድ ስወር አቅሳም ውዛራት ርዝቅ በሐር፡ ተዕሊም፡ ዓፍየት፡ ሀይአት ተዕቢአት ወሐብሬ ውዛረት ድፈዕ ወመአሰሰት መንገፎ ወመግዕዝ በሐር፡ እት ልዳወር ዐፈዩ። ርኢስ ኢሰያስ፡ ውቁላም መስኡሊን ሕኩመት ወቅያደት ዴሽ አስክለ መዓርድ ታልያሙ ዐለው።

እግል ዒድ ፈንቅል ሸዋሬዕ ወመአሰሳት ባጽዕ መንዴራት ወሸዓራት እንዴ ሳቀለ፡ አንዋር ላሊ እቡ እንዴ ትሰርገ፡ ሰካን ባጽዕመ ጋሾታቶም ምን ክል አካን እግል ልትከበቶ ዐደድ ሒለቶም እት ነዳፈት ቀኑብያቶም ወአፍያቶም ክስኣም ሳምናም እንዴ ዐለው፡ ለዒድ እት ነወሮትመ ሐዞቶም ዛይደት ዐለት።

ፈናኔን ዐባዩ እት ሒን ላሊ ዲብ ሲኒማት፡ ደረሰ እት ቂሾት አጀኒት ምን ገጽ አደሐ፡ ፈርያት ፈን እብ ተማሲል፡ ሐልየት ወአሸዓር እት ቀድሞ፡ አፍረዐት ውዛራት ዓፍየት፡ ርዝቅ በሐር ወተዕሊም ዐመልየት ፈንቅል ለሸሬሕ መዓርድ ስወር ወቪድዮ እግል ሸዐብ ካስታት ሰበት አስመነየ፡ ባካት ሲነመት ስጋለት ወአስክ አብያት ኮርየ ለነስእ ሻሬዕ ምክራይ እግርከ ለኢትሀይብ ሐረከት ሸዐብ አስመነት ዲቡ።

እሊ እት ረአስ-ምድር እት ለዋው በሐርነ ለገብአ እሕትፋል ናይር፡ እግለ 'በሐር ኢረከብኩ፡ ሰልፉነ ወሀቡነ ምነ አው ሒለት እግል ንትነፈዕ ቱ' እት ልብሎ ለልትሳሀው አባያምነ ምን ጀሀት ግብለት፡ "እለ ሕነ ሰብአ እት ረአሰ" እንዴ እንቤሎም፡ ለእት ንእሽ ለአጅገሐቶም ቀወት በሐርነ፡ ዮም እንዴ ዐከት ወዐቤት ለሻፍጋት ጀላብ ሐርብ ወእብ ዋርሳያት አንሳት እት ልትሰወገ፡ ኬን ወእንሰር በሐር እት ሳጥረ፡ እግለ ዕፌ፡ ጀላብ ዛይድ ጋብኣት እሉ አምሰየ - መትፈርጀተን ህዬ ረይሐየ።

ክሊመት፡ "አሰናይ ደሐን መጽአኩም ወመትኣማር ምስል ጽበጥ እሕትፋል ፈንቅል" እብ ርኢሰት ልጅነት ዓያድ ወሙዲረት ዓም ቅስም ዓዳት ወርያደት አቅሊም ቅብለት በሐር ቀየሕ አሰይደ ዜኑብ ዑመር እት ትትቀደም፡ "እሊ ዮም ምን ቀበት ዐድ ወካርጅ ጅምዓም እሉ ለህሌነ ዒድ ፈንቅል፡ ምን ዲሰምበር ቀደም ሰለስ ወሬሕ ለአንበተ መዳሊት ክም ገብአ እሉ፡ ወእሊ ክእሉል ተጃርብ ወሸቅል ለዒድ ክም አግመለ እት ተሐብር፡ ለነሰረዉ ጀሃት ሐመደት።

እምበል እሊመ፡ ጅግራታት እት ሕማሴ ለትፈናተ መሳፋት፡ ትልሀያታት ኮበሬት እግር ወቮሊቦል ለዋው በሐር እት ፍንጌ ፍረቅ

ክም ቱ አሰይደ ዜኑብ ወደሐት።

ደርበ ክሊመተ ለቀደመት፡ ሓክመት አቅሊም ቅብለት በሐር ቀየሕ አሰይደ አስመረት አብረሃ ዐለት። ሀተ ዲብ ሸርሐ፡ "አሰናይ እግል ሸዐብ ኤረትርየ ዲብ 35ይት ሰነት ዝክረት ዐመልየት ፈንቅል አብጽሐከ" ክም ትቤ፡ ዐመልየት ፈንቅል ስጋድ ንዛም ደርግ ለገርደመት ወባነ ሕርየት ለአብረሀት ዐጃይብ ፈራሰት ዴሽነ ሸዕቢ ክም ተ አከደት።

ምስለ ልትቃለብ ሀለ ንዛም እዲነ ህዬ ሸዐብነ አዜመ ክመ እት በዲሩ እንዴ ኢልትሀመል እበ ሕርያኑ ለራቴዕ እት ወራታት ዐማሩ እግል ልትከሰእ ክም ወጅብ አተንበሀት። እምበልሁመ እት

አሰይደ አስመረት እንዴ አትሌት፡ ዲብ አቅሊም ቅብለት በሐር ቀየሕ ክም አትሳናይ ወለበኮት ቅጥራን ሸዋሬዕ ባጽዕ፡ ረሀየት ማይ እምጹእ ለሀለ ወራታት ሕፍዘት ማይ ወትርበት እት ምዴርያት ነቅፌ፡ ቅሮረ፡ አዶብሐ ወአፍዐበት፡ መሻሬዕ ማይ ሲቶ ወአግቡይ ረድምየት ክም ሰነ፡ ሽቅየት ወአትሳናት ብንየት ትሕትየት ከዛናት ወአሸራም እት ምዴርያት ብዞሕ ክም ገብአ፡ አትሳናይ ወሽቅየት መዳርስ ሐዲስ ዲብ ብዞሕ አምዳርለ አቅሊም፡ መዲድ ክጡጥ ወሽቅየት ባስካት ማይ እግል ሰካን ባጽዕ፡ አፍዐበት ወገልዐሎ ክም ተ'መ፡ እት ገሌ ደገጊትመ ዐወሊ ማይ ጽሩይ ክም

አቅሊም ቅብለት በሐር ቀየሕ ወቅዋት ድፈዕ፡ ጅግረ መዕሉማት ዓም ፍንጌ ሽቃለ ሕኩመት ወሸባብ፡ ፈናኔን ወመሰሰዐት ገሌ ምነ እግለ ዝክረት ፈንቅል ለአግመለ ወራታት ሰያሰት፡ ዐስከርየት ወእቅትሳድ መትጃግረት እግል ንግበእ ወምስል እዲነ ንሄርር ክም ወጅብ፡ ወአሳስ እግል እሊ ህዬ ዐቂብ ሰላምነ ክም ተ አብረሀት።

ተሐፈረ፡ ወእብሊ ለበዝሐ ሸዐብለ አቅሊም ምን መሓግዝ ማይ እንዴ አባረ፡ ማይ ነዲፍ ለሰቴ እት ደረጀት ዲበ ዕዱይ ክም ሀለ ወደሐት።

ዲብ ገጽ 5 ልተላሌ

አንሳት ሜልከት ጅላብ ሐርብ ሻፍግ

ኤረትርየ ሐዳስ

ክል አርቡዕ ለትጠ'በዕ ጀሪደት

መዳልያይ፦
- መሐመድ እድሪስ

ለይኣውት ወአርተዖት
* ዘህረ ዐሊ
* ፋጥነ ኣድም

ተለፎን፡ 121797/07121322
ፋክስ፡127749፡ ዕ.ሰ.ቡ፡ 247

ተውዝዕ ጀሪደት፡
ተለፎን፡ 200454

አትአመሮት፡
ተለፎን፡ 125013፡ ዕ.ሰ.ቡ፡ 1284

3ይ ክፈል

ምን ስኣል ዐስር ሐል፡ ፈጅእት ሐቴ ዶል

ጆልመት ወጥልም እት ረአስ ረአስ ክምሰል ረዋሺን መናቢት እት ርሽመት አማን ወሰላም ትገሰየ።

በርሀት ወሐቅ ምን ዐግሎ መሐበር ዐድ ሐው መስከበን አጨንበየ። አምዕል እብ ላሊ ትበደለት። ሰአየት እት አካነ ሕላሌ ሐድረት። ሐሰት እት ረአስ አማን ትሸየመት። ሰላም በዴት ወብቆት እት ሸፍር ገቢል አጣፈፈት ወአማደደት። ግያስ ወብጸሐ ምን ካርጠት ኤርትርየ ክምሰል የዐለየ እንዴ ገብአየ፡ ምን ልብ ክል መዋጥን ሰርተየ። ብካይ ወሽቀላት መስከበን እብ ረስሚ እት ደሚር ክል መዋጥን ኤርትርየ ምግሳየን ሐጠጠየ። ርዕዮ፡ ሐርስ፡ ምህሮ፡ ወቀይ፡ ተጃረት፡ ተዋብ፡ ሸንሂት፡ ምስንዮት ወመራዐየት ክለ ለእግል ተጠውር ወመትቀዳም ለትነጸፈ ድሩርያት ሐያት እንዴ ሰርተየ ወበደየ፡ ከክምሰል ምን ኬን አብሑር ለትዐደየ ገብአየ። ለገብአት እግል መናበረት ገቢል ለትሰዴ ወትጠውር ምን ከያል ክል መዋጥን እግል ልብደየ ደሀየን ሐብዐየ። ገቢል ላመ ሰሜተን እግለ ሐሬ ልትወለድ አግማም ክምሰል ከያል ሌጠ እንዴ ገብአየ እግል ኢልጽንሓሁ አፍረሀየ። ፍርት ምን ምውዓለ ይዔረት ወዓይረት ምን ከሌበ ኢትከሰአት ወትዘመትት። ክለ ለሓለት ዲብ አድሕድ ተሓበረት። እለ እተ ነሄርር ለህሌነ ምድር አበውነ ወአብዕቦታትነ፡ ክምሰል ኢናይነ እንዴ ገብአት፡ ሰላም ወአማን ትፈንተያሀ። መርባትነ እግል ንፍዴ ወሐዲስ ግም ሰላሙ እግል ትትመደድ ለእተ ወቅት ለሀይ ሸባብ ለዐለው አጅያል እግል ወጠኖም መስኡልየት እንዴ ረፍዐው ቃተለው እተ ወአስተሽሀደው።

አቡነ መመሕሙድ ወድ ዕመር አዜመ እግለ ሓምድ ሳሚሁ ለዐለ ወልዱ እት ሕቅፉ ራፍዑ እት እንቱ ወእግለ ጋምለት ወሙርንት ዐለት ረአሱ ሸጢፍ እብ ረሐመት ዋልዳይ ርሒም እት ጣሰስ ወሻምል፡ ወእብ ደሚሩ እት ለአስተንትን እብ ክእኒ፡ ደሚሩ በርበረ እበ እተ ወክድ ለሀይ ትትርኤ ለዐለት ሓለት መትቃያር ተየልል ሲያሲ ወዐስከሪ፡ እት ለአትዋይን፡ ምስለ ምን ብጣር እት ሸሒግመ ሐዞተ ለትደሀረት መናበረት ገቢል እት ልግሄ፡ “ሐምዴ እት ስድት ወረሀየት እግል ረቢተ እንዴ ኢኮን ለዐውቴታት ለሀይ ወቅት ወሰላሙ ትርኤ እንዴ ዐልከ፡ ከአዜ መትፈላል ወወዲቅ ሐቅ እት ምቀደም ዝልም እግል ትርኤ፡ ከንዶእ! ደሚር ላቱ ኢልትከበተ። አነ ወድ ዕመር! ለማሌ ዐለት ሓለት እብ ሻፍግ እግል ትትቀየር! ትገብእ!፡ እንትሳራት ወዐውቴ አሰር ዐውቴ “አይወ! ሰላም መጽአተ ወበዳሀ አድሕድ መስለ ኢኮን። “ሄየእ! አነ እብ ከያልዬ፡ እበ እሉ እርኤ ለዐልኮ እንትሳራት ሰከርኮ ገብእ? ወለ በዲሩ ለእግሉ እንርኤ ለዐልነ ዐዉቴታት ሕልም አድሐ ዐለ?” እብ ደሚር መትፈካር እግል አርወሐቱ ትሰአለ ወአስተንተነ። “አነ ወድ ዕመር!!” እት ልብል ምስል ደሚሩ ተቀም ወዴ ዐለ አቡነ መሕሙድ ወድ ዕመር።

ላመ ውልዱ ለእብ መናሰበተ ፈርሐቱ ሓምድ ሳሚሁ ለዐለ፡ ሸሐገ ወታከበ። ሰዐ ወአለንበ። ረአ ወሰምዐ። እኪት እብ ልቡ አትዋየነ ወሰኔትመ እግል ክል ዌድያይ ሰኔት ተምነየ፡ ፡ እብ ንእሹ ህዬ ተየልል ዝልም መስተዐምረት ጠምጠሙ አትዳወረ። ክል ዎሮት ህዬ ሸንሂቱ ወትምኔቱ ለእተ ለአሌሌ ሓጀት እተ ትገብእ። ሓምድ መሕሙድመ ለእብ ክልኤ ዕንቱ ረአዩ ወሰምዐዩ ዝልም ዌረት ወለ እት ልትዳገም ሰምዑ ለዐለ አከይ ፍርዶም ሰካብ ላሊ ካልኡ እት እንቱ ቱ ለዐቤ ለዐለ። ላመ መስኡልየት ግድለ እንዴ ነሰአው እት አድብር ሳሕል ምስኡልየት ወጠን እግል ልርፍያ መስከቦም ከደን ዋድያም ለዐለው መቃትሊን ክምሰል እግል ዌረት እት ንኡሽ ዕምሩ እቢሆም እት ልቡ ለሰቀ እግሉ፡ እብ ድዱ እት ልቡ ፍቲሆም ክምሰል ነባት ወሸዕ እግሉ ዐለ።

አክለ አቡነ መሕሙድ ወድ ዕመር እግለ ቡኡሳም ሐዉ፡ ወሑሙያም ሰብ ጼወ እግሎም ተዐገለ፡ ወኪል ዎሮት ምኖም ቱ ናዩቱ ምን ዐገብ እንዴ አርፍዐ ከእት አድሕድ ባለሰዮምተ ወአትፋሀመዮም፡ እብ ሕክመት ወዐገል ዋልዳዩ እት ልትሐበን ሓምድ ምን መሐበሩ እግል ኢልትፈንቴ ህዬ፡ ምስል አርወሐቱ ገለድ አማን በይእ ዐለ። ላመ አቡነ መሕሙድ ወድ ዕመር እንዴ ይሀድገ እቱ ለኢለሐልፉ ተየልል ንዳል ወምናድሊን እት ልብ ሓምድ ወልዱ ክምሰል ነባት እት ደሚሩ ወሼዕ ወለዐቤ ቱ ለዐለ፡ ምስል ዕምሩ።

ሓምዳይ ዐበ ወሰዐተበ። ወድ ሰሰ ሰነት ክምሰል ገብአ አብሁ ሰለሰ ምን ውላዱ፡ ምን ሓምድ ለለዐቡ እድሪስ ኣድም ወድ መሕሙድ ለሀለ እቶም፡ ሑሁ ምን እሙ ወአብሁ ላቱ፡ ምስል አክሸበዮም። ሓምድመ ዎሮት ምኖም እግል ልግበእ ልተምኔ ዐለ። ላኪን አቡነ መሕሙድ ፍንቱይ ሻም እት ረአስ ሓምድ ወልዱ ሰበት ዐለ እግሉ፡ ወምራድ ወልዱ አብሁ አምሩ ሰበት ዐለ፡ እግል ኢልእበየ እግሉ እግል ልፍሀሙ እት ለሐዜ እብ ክእኒ ሰበብ ተሪፉ ምን ክሸቦ ምስል ሐዉ ወድሐ እግሉ ዐለ።

“አይወ! ረቢ ወዴኮ እቱ ለአንውየት እሊ ወለዕመሩ፡ ለሔሳስ ቀበብናሁ እትክም ጣይቡካቱ! ዐንጀ ሰዒድ ወልዬ። ከለ እበ አትረፍናከ ምኖም፡ ዮሙቴ ምስለ ሐውከ ጠልዐትከ ወሐዬት እከ፡ ዐንጀ ቀይሕ፡ አዜ ህዬ አምዕል ኬርከ ወበርከትከ ወዕከት እምከ ወዐመትከ ክምሰል ጠለየ፡ ወአጣል ክምሰል ትዋለደ፡ ትትከሸብ ወልዬ ዐንጀ” እት ልብልቱ እግለ ንኡሻይ ሓምድ እብ ህግየ፡ ላብብ አብሁ ሰበብ ትርፉ ምን ክሸቦ ምስል ሐዉ ወደሐ እግሉ።

ሓምድ ላኪን እግለ አቡዬ መሕሙድ ልብሉ ለዐለ አስባብ ተሪፉ ምን ክሸቦ ምን ሐዉ ክቡቱ ሰበት የዐለ፡ ትም እት ልብል አስክለ ንዋይ ለአትማሴ እቱ ለዐለ፡ ሕሊል ጽርጋይ እንዴ ነወል ወደ፡ እግለ ሕሌለቱ ክምሰለ መክሸባይ እግለ ሐዉ ዋዲሀ ለዐለ፡ እንዴ ወደየ እግለ ትትቀረጬ ክትፈት ወድ ተብዐት እብ መላጤ ብልሕት ገርበየ ምኑ። እግለ ሕሌለቱ ለገብአ ደረር እንዴ ኢወደ እተ ክሸቦ ሰኒ ትከሸበ። ደም እግል ኢልአንዝፍ ህዬ ገሌ ፈሐም ክምሰለ ወዳይለ መክሺባይ ወገሌመ ጨበል ጠፋጠፈ እተ ከአብጠረዩ ለነዚፍለ ደም። ምሴ ህዬ ማሲ ምድር አርድ ቅርሲስ ክምሰል በልሰ፡ ሓምድ እብ ዕምር ንኡሽ ሰበት ዐለ ገሮቡመ ትሳረደ መስለኒ ትሐታተ ምኑ መስኪናይ። ክል ዶል ብዲር ምስል አብሁ መስከቡ እት ክዋነ ምንመ ዐለ፡ እለ ምሴት እሉ፡ ምን ክዋነ አብሁ አስክ ቤት እሙ ረትዐ። እት ምቀደመ ክምሰል አርዐደ ወትሐተተ ምንዲ ትሰአለቱ፡ ኖሱ ክምሰል ትከሸበ ደግመ እግለ ሓምድ ወልደ።

እግል በህል ወልደ ለሰምዐት ለርሒመት ወልደይቱ እት ትትረገም እንዴ እት ሕቅፈ ጀቅፈቱ አስክ ሐዉ ህለ” እት ልብል ረአይ መክሸባይ እት መቀደም ክሹብ ለዐለ ሓምድ ወዋልዴኑ ተሐበረዩ። እላመ ውዲቱ እለ ክል አያይ ሓምድ ለለአምረ ወለፈቅደ ወለተአትፈክር ውዲትቱ ተ ለዐለት። ምነ ለአትዐጅብ አንስ አቡዬ መሕሙድ ወድ ዕመር ክምሰል አጸምር ኢኮን ለዐለ፡ ሐቴ ለቴለ ላመ ካልአይተ እተ ክምሰልሀ ትደግመ። ክምሰል ክልኤ መነቲት ልትረአየ ሰበት ዐለየ፡ ላመ ውላደን አድሕድ ለሐሸሞ ወፈቱ ዐለው። ፍቲ አሳሱ ወዔማቱ እማት ክምሰልተን ህዬ፡ ልትበየን እግልነ። አቡዬመ መሕሙድ እት መባልሱ “እምኩም” እንዴ ቤለ ሌጣ ኢለአዝም ምኖም፡ እግል ውላዱ “ዐመትክም” ጨምር እግሎም ዐለ ልትበህል።

(ዐንጀ ቀይሕ) ክምሰል ንኡሽ

ሸሂድ ሓምድ መሕሙድ ዑመር (ሓምድ ቀዩሕ)

ክዋነ አቡነ መሕሙድ ወድ ዕመር ረትዐት እቡ። አቡነ መሕሙድ ክለ ለወልዱ አጅረየ ክምሰል ሰምዐ እብ ሐቴ ፈርሀት እት በይኡ፡ እበ ካልእ ህዬ፡ እብ ሐጠር ወፈራሰት ወልዱ ወእት ዕምር ንኡሽ ክምሰል እለ እግል ሊዴ አትፈከረዩ። ክልኤ እት ለሐስብ ለክምሰል ጥንብልዔተት ልበ ወክልኤ እግረ ለዐሎብጠ ምነ ለዐለየ እሲቱ አትሃድአየ ወአትሓጠረየ። “ወገህ! ግብኢ. እም ዕያልማዲ! ለጀሬት ክምሰል ጀሬት አዜ ሚ እግል ትብለሲ አክል እሊ ትዐሎብጢ ለህሌኪ። ወገህ! ሌጣ ብህላምኪ ህሌነ” በልሰ እተ።

“ዬቡ እኩይ ረክበት እምከ ዐንጀ ሰዒድ፡ ወገህ ገብአኮ። ለወልዬ ያሬት ምስለ ሐዉ እክሹባሙ ወገአክም። ክትፈት ዕምሩ ሐቴ ቃርጬ ኢለሀሌ። እሊ መክሩህ እሊ፡ “ እሊ ወብዕድ እት ትብል ኬን ወእንሰር ዐሎብጠት ለክምሰል ዝላም ቅዝር ትዘልም ርሒመት እሙ። እንዴ ነስአዉ ህዬ አስክለ መክሸባይ እናስ ረትዐው እቡ። ወለ እግለ አጅረ ምን አፍ አብ ወእም እግለ ምክሸባይ ትደገመት እግሉ። ላመ መክሸባይ ለገብአ ደረር ምኑ ሳልም ክምሰል ህለ ደግመ እግሎም። ወሐዲስ ክሸቦመ ክምሰል ኢለአትሐዝዩ፡ ክሸቦሁ ክምሰል ክሸቦ እት ፍንጌ ክልኦት ፍቱያም ዋልዴን፡ ወክልኤ አድሕድ ለልሐሸመ አጸምር ሰበት ትወለደ ወዐበ፡ ህቱመ እብ ሕንቃቄቱ ለዐቤ ለዐለ። ገሮቡመ ማሸአለ ራትዕ ወመባቅሉ ግሩምቱ ለዐለ። ብጥረት ረያም ወገኖበት ቀይሕ ወረአስ ሸልሸላይ ወአንያብ ፈትሃት ፍንቱይ መሌለይ ሓምድ ቱ። አቡዬ መሕሙድ እብ (ዐንጀ ቀይሕ) እት ከንዩ እሙ ህዬ፡ (ዐንጀ ሸሌሺ ወዐንጀ ሰዒድ) ተ ትብሉ ለዐለት። ህቱመ እግለ እት ረአሱ ለዐለት ፍቲ ዋልዴኑ እግሩስ ሰበት ዐለ፡ ምቀደም ለምኑ ለዐቡ ሐዉ ከረ (እድሪስ ኣድም መሕሙድ) እብ መካልቁ ወብንየት ገሮቡ ልግበእ ወወቀዩ ሓምድ ልትርኤከ። ሓምድ ሰዒድመ ልትከነየ ዐለ። እት መሐበር ዐድ ሐውመ ምግሳዩ መጦር አቡዬ መሕሙድ ምግሳዩ ለአሰኑ እግሉ ዐለው። እግል ሐፋነቱ ወፈዛዐቱ ልብ ለከረው ሐው አበዉ “ዐንጀ ቀይሕ ንኡሽ ዐቢ.ቱ፡ ዕለቱ ረያም ትግበእ፡ ለሸልሔተቱ ለሕፍን ናይ ኖሱ መሕሙድ ወድ ዕመር ተ፡ ሑድ ወብዞሕ ሐቴ ንክሰት ምን አብሁ አለቡ” ቶም እት ልብሎ ሲረቱ ረፍያ ወከሩ ለዐለው።

ሓምድ ቀይሕ እት ሐያት፡ ተየልል ብዞሕ አትዋየነ። ናይ ክል ዶል ትምኔቱ ወሸንሂቱ ህዬ፡ እበ እት ፎቃይ ክል መቃትል ልርእየ ለዐለ ከላሺን ኮፍ ተ ለዐለት። ህታመ ምንዲ ትገብእ ሐቁ ዐለ፡ ደሙ እንዴ ከዐ ወአርወሐቱ ፋዘ እንዴ ወደ፡ ለሰሉብ ለዐለ ሐቅ ዐዱ ወለ ዝሉም ለዐለ ገቢሉ እግል ለአመርዴ ወለአርቴዕ፡ ትምኔት ላሊሁ ወአምዕሉ ተን ለዐለየ። አዜመ ወቅት ክምሰለ እግል እንቤ ሄራሩ እት ለአተላሌ ሰፍሓት ስጅላት እብ ክል ሰልብያቱ ወእጃቢያቱ እብ መትደጋግ ወመትሐሳር ቱ ስጅላቱ ሰጅል ለዐለ።

ተፍኪር ሓምድ እብ አስባብ ለእት ሐንቴሁ ለዐቤ ለዐለ አብሁ ዋልዳዩ ምን እንብትባት ሰልፉ እት ሐያት ተአሲር ወጠኒ ልትበኤ እቱ ክምሰል ዐለ እብ ዋድሐት ህግየ አምራመ ህሌነ። አምሩ እት ወጠንየት ወጅንስየት እት ሐንቴ ዋልዳይ ፈዳብ፡ እብ ክሉ ተየልል ለለሐሰብ፡ ወእብ ፍንቱይ እብ ወጠን ለልትሐሰር ሰበት ዐበ፡ ተአሲር ወጠን ዱቅሪ ምስሉ ለዐቤ ዐለ። ክምሰል ክል ሸንጉል እብ ወጠንየት ወተየልል ወጠን እት ይዕምሩ እት ለሐስብ እግል ክሉ ለአትፈከረ ዐለ። ምን መዋዲት ዌረት ላኪን እኪት ኢገብአት ምንገብእ ሰኔቶም ሳምዐ ኢኮን ወርኢሀ። ለምን ልቡ ኢትበዴ ንኡሻይ ወድ ሰለስ ሰነት እት እንቱ፡ እት መደት እንሰሓብ እስትራትጂ፡ እሙ እት ሕቀተ እንዴ ወዴቱ፡ ምን ለክፍ ጥያራት እት ተሀርብ፡ እት ትሰዔ እቡ ወእት ተዐልጅ ወትሃፍት፡ እት ሐንቴ ሐቴ ጋምለት ደብዐት ክምሰል አቴት እቡ፡ ክምሰል ሰፈት ከያል ፈቅደ። ለጥያረተ ሐርብ ለመአበይ ክርንተ ወለተአደንግጽ ሱረት፡ ወለእግል ልሰምዐ ለኢልተምኔ ህድግ፡ ወእግሉ ለለክፈት አክል በራሚል ላቱ ቀናብል ናፓል አክለ ፈቅዳተ ገኖበቱ ትሸዐልል ወክለ አርወሐቱ ክረብ ዋድየት ለህሌት ትመሰል እቱ ዐለት። ‘እኪት ምን ልብ ኢትበዴ’ ክምሰለ ልቡለ፡ ሓምድመ ሰኒ ንኡሽ ምንመ ዐለ፡ ለምስል ዕምሩ ሰኖታት ለዐለበ እቢ ዌረት አክለ ህቱ ዕምር ወሰከያተ እቢሁመ እት ወትወስከ ትገይስ ዐለት። መትሐሳሩ እት መቃትሊን ወዕለታይ ዳዮም፡ ክለ ለእግለ ወዱ ወልብሎ እግል ሓምድ እንዴ የአቅነአት ለሐልፈቱ መዐነት ኢለአምር። ደገድጎም እት ማሸጦ፡ አስለሐቶም እት ረፍያ ወከሩ፡ አስክ ጀብሃት ቅታል እት ለአቱ ወፈግሮ፡ እት ልትሃጀኮ፡ ወልተልሀው፡ እት ክል ኢነት፡ ትሕፈን ወትብረድ ትምኔት ወሸንሀት ሓምድ እበ ለእት ደሚሩ ዐበ እግሉ ሻሞም ወሻም ክል ውዳዮም ሓልፉ ኢኮን። “አሕ! ያሬት እንዴ ዐቤኮ ክምሰልሆም ጀብሀታይ ወገብአኮ! አላሀ! ገድከ! ክምሰልሆም መንዱቅ ወሀለ እግልዬ። ገድከ! አጊድ እንዴ ዐቤኮ፡ እት ሐርብ ወአቴኮ ምስሎም!” ለልብል ትምኔት እግል ሓምድ ፍንቲቱ ኢተአምር ምነ ዶል ለእብ ልቡ እኪት ወሰኔት እግል ለአትዋይን ለአስተብደ።

ሙሰውር፡- ክብሮም ጸሃዬ

ዳሕየት ግዝግዝ ዲብ ሄራር ተጠውር

እት ለሐልፈ ወክድ ሰሕፈ አድም አብሐሪሽ ምስል ጀማዐቱ ሰሕፍዩን ቅስም ጀራይድ፡ ሄራር ተጠውር እዳራት ዳሕየት ግዝግዝ እግል ልድለው ምስል አሰይድ መሐመድ-እድሪስ አሕመድ ስሌማን እዳሪ ዳሕየት ግዝግዝ መቃበለት ዋድያም ዐለው፡ ታምም ጽበጥ ዲብ እለ ናይ ዮም ጥብዐትነ እንቀድመ ኣግልኩም።

ዳሕየት ግዝግዝ መካራት ምድረ ወለ ህሌት ዲቡ ባካት፡ ብዝሐ ሸዕብ ወመናበረቱ ሚ መስል?

እዳረት ዳሕየት ግዝግዝ እብ መካራት ናይ ጂኦግራፍየት ዶል እንርእየ ምን ከረን እትጃህ ቅብለት 30 ኪሎ መትር ፍንጌ ከረን ወአፍዐበት ትትረከብ። ምስል እዳረት ዳሕየት አይጠሐል፡ ምስል እዳረት ዳሕየት ቅላመት ናይ ምዴርየት አፍዐበት፡ እዳረት ዳሕየት ፍልፍሌ ናይ ምዴርየት ሀበሮ ወምስል እዳረት ዳሕየት ገንፈሎም ናይ ምዴርየት ሐመልማሎ ለትትሓደድ ሐቴ ምን እዳረት ዳሕየት ምዴርየት ሐመልማሎተ። እለ እዳረት ዳሕየት እለ እብ ታሪካይ አድብር ዐጋመ፡ መስሐሊት፡ ግልንዲ አው ህዬ ዲብ መደት ሰውረት ዐገምቡስ ልትበሀል ለዐለ እስትራተጂካይ ሑሩባት ለገብአ እቱ ሳትሮታት ለትመልክ ዳሕየት ተ።

ብዝሐ እሊ ሸዕብ እሊ 1858 ዓኢለት 7,894 ትንፋስ ዲብ 10 ድጌ (ቀርየት) ለነብርቱ። ምስል ብዝሐ ሰካነ ምን አቅሊም ቅብለት በሐር ቀየሕ ከረ ሸዕብ ወዋዲ ለብከ እንዴ መጽአው ከደማት እጅትማዕየት ዲብ እለ ዳሕየት ለረክቦ 600 ለገብኦ ህለው። መናበረት እሊ ገቢል እሊ እብ ርዕዮ ወሐርስ ቱ ልትናበር ለዐለ። እትሊ አዜ ለህሌናሁ ወክድ ህዬ ርዕዮ ኢህላኒ፡ ሐርስ መ ርኤነ ምንገብእ ምስለ ዝላም እንዴ ተአከረት ወካፍየት ሰበት ኢትትረክብ ለአስተፌድ ኢህላኒ። ምናተ ምንመ ኢለስተፌድ፡ ለሐያት ክምበዲረ ህሌት፡ እግልሚ እሊ ሸዕብ እሊ ናይ ቀላቅል ዋዲ ለብከ ወሸዕብ ሐርስ ለረከዘ ሰበት ቱ፡ ለመናጥቅ ለህይ ሰኒ ሰተ ምን ገብእ ደሐን እተይ ረክብ።

መሕደሮ ከአፎ ህሉ፡ ሐቆ ሕርየት ለገብአ መትከምካም ህዬ ሚ ፋኢደት ርክብት ምኑ ህሌት?

እዳረት ዳሕየት ግዝግዝ ዮም ዲብ መደት ሕርየት ሌጠ እንዴ ኢገብእ፡ ዲብ መደት ቀዲመት መ እንዴ ኢተርፍ ሓድረት ሰበት ዐለት ፍንጌ አፍዐበት ወከረን ክም እስትራተጂየት መንጠቀት እንዴ ረአየ፡ እስትዕማር ህይሌስላሴ አካን ንቅጠት ዋዲ ዲበ ዐለ። ሐዳረት ህዬ ዲብ መደት 50ታት ቀጋይ እስስት ዐለት እብ ሰበብ እስትዕማር ላኪን ሸዐበ ምስለ ገብእ ለዐለ ሑሩባት ዲብ ልጁእ ትቀሰበ። ሐቆ ሕርየት ህዬ ክም ምግብ አካን እንዴ ትርኤት ምን እትጃህ ሀበሮ ወአፍዐበት ለመጽእ ቅሩብ እግል ክሉ እንዴ ገብአት እስትፍታእ ለገብአ ዲበ አካንተ። ምን ሰነት 1992 ህዬ ክም መሕደር እንዴ ገብአት ገጽ ቀደም ገይስ ለህሌት መንጠቀትተ።

ምን መአሰሳት ከደማት እጅትማዕየት ሚ ህለ እግልኩም?

ከደማት ማይ፡- አማንቱ ዎሮ ገቢል እግል ልትከምከም መንበሮሁ ወመሕደሮሁ እግል ትትአከድ ገብአት ምንገብእ፡ መአሰሳት ከደማት እጅትማዕየት አውለውየት እንዴ ተህየበዩ እግል ልዳሌ ህሌት እግሉ። ከዲብ ናይ ማይ ዶል እንርኤ እለ መንጠቀት ለአኬት ሓለት ዲበ ትነብር ለዐለትተ። እብ ጠቢዐት ናይ እለ መንጠቀት እለ ማይ ዲበ ለህለ ምን ወኬን እግል ብዕድ ወገብአ ላኪን ለህለ እግለ መሪርቱ ሌጠ እንዴ ኢገብእ ምን ጸብር መርር። ምን ሰነት 2008 ህዬ ምን መሓዝ ዐንሰበ ገቢል እብ ሕበር እንዴ ሰምደ ከናል ናይ ዐነድር ማይ ሐፍር፡ ምን ገንፈሎም ዲብ 2014 ህዬ መድሐራት እንዴ ገብአት እግሉ ክድመት እግል ለሀብ አሰብደ ወከድም ህለ።

ከደማት ተዕሊም፡- ዲብ ሰነት 1994 አወል መረት መድረሰት ትከሰተት ዲበ። ዲብ እለ መድረሰት ለደርሰው ህዬ ዲብ እሊ ወክድ እሊ 18 እብ ዲግሪ ለደሐረው ወብዕዳም ለትፈናተ ደረጃት ለአምጽአው ዲብ ክል ባካት እንዴ ትፈረረው፡ እግል ወጠኖም ወርሖም እግል ልግብኦ ቃድራም ለህለው ውላድ እለ መንጠቀት ህለው። እሊ ህዬ ፍሬ ናይለ እብ ሕኩመት ገብእ ለህለ ከደማት እጅትማዕየት እግል ክሉ አብጽሖት ምኑ ለትረከባቱ። እለ መድረሰት እለ ምን ረውደት አስክ ሳምናይ ፈስል ተአደርስ ሐቆለ ጸንሐት፡ አዜ ዮም ዓመት ናይ 9 ፈስል ካስታም ህሌነ። ዲብ እለ መድረሰት እለ ደርሶ ለህለው ደረሰ እብ ዐደድ ዶል ልትረአው ዝያድ 2000 በጽሖ። እምበል እለ ዲብ እለ ግዝግዝ ለህለ ደገጊትመ መዳርስ ህለ እግልነ። ገቢል ህዬ እብ ክሉ ቀልቡ አስክ መዳርስ እንዴ ተንክር ውላዱ ዲብ አድረሶት ወዐለሞት ጋንሐ ህሉ፡ አንስት ወተብዐት እምበል ፈናታይ። ዲብ ለትወቀለት ደረጀት ላኪን ናይ አዋልድ አንሳት እብ ፍንቱይ አስክ ሳወ ናይ መትከራይ ልሰዕ ጅህድ ለሐዜ ህለ።

ከደማት ዓፍየት፡- እብ ክሱስ ዓፍየት እሊ ለህለ እግልነ መርከዝ ሐቆ ብዙሕ ተዐብ ዲብ ሰነት 2018 ቱ ለአንበተ። ቀደሙ ሪም ናይለ ዳሕየትነ ምን ምዴርየት ወአቅሊም ምስለ ለዐለ መሻክል ናይ አልቃም ወሰላሕ ተረርፍ እስትዕማር ዎሮ ነፈር ዶል ልዘበጥ እብ ዐራት እንዴ ረፍዐካሁ እግል ተአድሕኑ፡ አው ህዬ ሐቴ ዓምሳት እንዴ ጹርከ አስክ ዕያደት ከረን እግል ተአብጸሕ መካይን ትረከበ ምንገብእ መ ሰኒ ክቡድ ሚዛንየት እንዴ ሀብከ ገብእ ዐለ። ሰበት እሊ፡ ክሉ እንዴ ትረአ ውዛረት ዓፍየት መርከዝ እንዴ በኔት እግልነ አዜ ዲብ ረሀየት ህሌነ። መኪነት እስዓፍ እምቡላንስመ እንዴ ከርበት ክሬት ለዐለት እግል ነአስንየ ወንትነፋዕ እብ ሰበት ትሰመሐ እግልነ፡ ብዙሕ ሚዛንየት እንዴ አፍገርነ አሴናሀ ወንትነፋዕ እብ ህሌነ።

መዋሰላት፡- ሕነ እት ከጥ ዐቢ ህሌነ። እለ ለህሌነ ዲበ ገበይ ህዬ አስክ አፍዐበት ሌጠ እንዴ ኢገብእ ምን በሐር ምዕጥር ወአዝሀረ እንዴ አሰብዴት አፍዐበት እግል ትብጸሕ ትሸቄ ህሌት። ምን ወሬሕ ሐምስ ደዓም እብ መአሰሰት ብነ ዐዲ ሃሎ እንዴ ትሸቄ አስክ ሖርመት ፈለክ-ቀጻይር በጽሓም ህለው። መንፈዐተ እግል እሊ ገቢል እሊ ህዬ መዋሰላት ሐራት እንዴ ገብአ እግሉ፡ አፍዐበት ርሄት ምንገብእ እለ መንጠቀት ርሄት እግል ልትበሀል ቀድር። እብ ፍንቱይ እግል መንጠቀትነ ህዬ 30 ነፈር ለትረፍዕ ምን ግዝግዝ አስክ ከረን ለተአትቀባብል እግል ትግበእ እግልነ ጣልባም ህሌነ።

ከደማት እትሳላት፡- እለ እዳረትነ ዲብ እሊ ወክድ እሊ ሐድ 1500 ለገብኦ ፍርሰት ከጥ ለረከብው ህለው። ምናተ ለከደማት ልሰዕ ምስል ሰብ መቅደረት ናይ ኤሪ-ቴል አካን እግል ክሉ ለተአትራክብ እንዴ ፈተሽነ እኩዳም ምንመ ህሌነ፡ አስክ እለ ላኪን እንዴ አቅበለውነ

አሰይድ መሐመድ እድሪስ አሕመድ

ሰበት ኢወተው እግልነ እትሳላት ክምመ ለትሐዜ ራክባም ህሌነ እግል ኒበል ይእንቀድርኒ። ዲብ እሊ ቅሩብ ወክድ እግል ልምጽኡነ ህዬ ንታኬ ህሌነ።

እት ኣክር ምስለ ገብእ ለህለ አሸቃላት ዐማር ለትብሉ ምን ለህሌ በክት እግል ነህበከ?

እሊ ሸዐብ እሊ ሸዐብ ንዙምቱ። ሸዐብ ትከምከመ ምንገብእ ህዬ እሆታይ ወኢፋሎታይ እግል ልፈርግ ጠቢዒቱ። መስለሐቱ እንዴ ፈረገ እለ ዲበ ትበገስ ዶል ትብሉ ምነ ለትበሀለቱ ሐር ለልአቀብል ኢኮን። እግልሚ ዲብ እሊ ደዋሒነ እንርእዩ ለህሌነ ናይ ዐቂብ ማይ ወትርበት ካድም እብ ድቁብ ፈዓልየትቱ ለሸቄ ወልትበገስ እቱ ለህለ። ዲብ እሊ ህዬ እብ ክሉ ዶል እንርእዩ ለመሻረከት ዝያድ ናይ አዋልድ አንሳት ተ ለህሌት፡ ወለ ዲብ አግመሎት ናይ ዓያድ ወጠኒ ዒድ ሕርየት፡ ዝክረት ሸሀዳእ ወሰብተምበር እምበል ሊከ ክም ናየን ሸቅል እንዴ ረአየ ቀንጸ ዲቡ። ዲብ እሊ ለአብጽሐየን ህዬ

ፈዛዐተን ቱ። ክምመ ስቅራት ናይ ሰውረትነ ሰልፍ ሸዐብ እግል ልትነዘም ህለ እግሉ ትነዘመ ምንገብእ ፈዝዕ ወልትዐንደቅ። እሊ ህዬ ባሩደት ርፍዐት እንዴ ኢገብእ እግል ክሉ ዱሉይ በህለትቱ። ዲብ እሊ ወክድ እሊ ተአትሐዜ ለህሌት ህዬ ለአርድ ለዓብር ህለ ውሐይዝ እንዴ ከርዐከ አግመሎትቱ። ዲብ ብዕድ ጃንብ ህዬ እብ ፍንቱይ እለ ናይ ዕያደት መጸበሪ ዐመሲ፡ ናይ ሐማይም ወናይ ሐካይም አብያት፡ ሙስተረሓት ወሸቃቃት ክምሰልሁመ ግማመት ለትነድድ እቱ እሊ ገቢል እሊ እብ ግርሹ ወነሐሩ ለዋዲሁቱ። እሊ ህዬ መትከምካሙ ውሕደቱ፡ ስሙዱ ወፈዛዐቱ ለአምጽአዩ ቱ።

ፈንቅል፡ ሕርያን.....

ምን ገጽ 2 ለአተላለ

ክጡጥ ተለፉን ለይዐለ እሉ ባካትለ አቅሊም’መ፡ ክም አዶብሐ፡ ነቅፈ ወቅሮረ ክጡጥ ተለፉን ክም ትመደደ ዲቡ፡ እትሊ አሽቃል ዐማር ህዬ ቅዋት ድፈዕ፡ ሽርካት ብነእ ዐዲ-ሀሎ ወሸዐብ እብ ኬዋታት ዶር ዛይድ ክም ዐለ እሎም ሓክመት አቅሊም አፍሀመት። እብሊ ለትሸቀ እሉ ከደማት ህዬ፡ ሸዐብ እት መንበረቱ ተቅዩር መጽእ ወአስክ መሕደሮ ገጹ ልሄርር ሀለ።

ለታሪካይ መስከብ ሰውረት ሳሕል ዲቡ ለሀለ ድፍዓትመ ሕስር እንዴ ተሀየበዩ፡ እበ ዴሽ ዐማር ቅዋት ድፈዕ አትሳናይ እንዴ ገብአ ዲቡ፡ እግለ ሓርያይ አጅያል ዐላይም ወታሪክ ንዳልነ

ሳምኤል ገብሬአዶናይ (ሻዕር)

ዲብ አውረሶት ወዐደዮት ብርንቶ ጋብእ ሰበት ሀለ፡ ጋን ለልአሰክብ ወእግል አጅያልመ ክብት ውርሰ ታሪክ ለልአጸኔሕ ወቀይ ክም ቱ አሰይደ አስመረት አብረሃ አከደት። እሊ ጠቢዐት ወኣዳም እክሩባሙ ለዐለው ሰዋትር ፍራስ ምሔርበት አዜመ እቦም ምን ሰነ ህዬ ሐምዴህ ዛይደት ቀደመት እሎም።

እት ደንጎበ አሰይደ አስመረት፡

“ፈንቅል፡ እማነት ታሪክነ ወሸውሀዳነ ለነዐቅብ ወንትዘከር ዲበ፡ ሄራር ወራታት ዐማርነ ለእንጌምም እተ ኔብራይት ዝክረት ተ” ዲብ ትብል፡ ለዒድ እግል ልትሰርገል ለትዓወነየ ጀሃት ሐመደት።

እብ ዝክረት ሹሀደእ ለአንበተ በርናምጅ፡ ዱቅሪ ዲብ ፈርያት ፈን እንዴ ተዐደ፡ ለትፈናተ ሐልየት እብ ትግሬ፡ ትግርኛ፡ ዐፈር፡ ብሊን፡ ሳሆ፡ ብዳዌት፡ ናረ ወኩናመ፡ አሸዓር “ሻዕብየ” እብ ሳምኤል ገብሬኣዶናይ፡ “ቀየሕ በሐርነ” እብ ኣሕመድ ዑመር ሼክ፡ ትቀደመ።

በሐር ለቡ ኩሉ ቡ። ተኻረት፡ ሰያሐት፡ ግርመት ጠቢዐት ወዓፍየት። ክእሊ አርዛቅ በሐርነ እግል አትኣማር እብ ረኪሰ ጅላብ ሻፍግ እንዴ ትዳለ፡ እግል ቤጽሐት አስክ ጀዚረት ሼክ-ሰዒድ ወአካናት ብዕድ ክድመት መዋሰላት በሐር ለሀይበ አስመነየ። እሊ በርናምጅ እሊ እት በሐርነ ለሀለ ሓጃት ምን ቅሩብ ቤጽሐት እግል ልርአዉ ወለዘቱ ለኣዳውሮ ለሀደፉ ቱ።

ምን ትትሰአሎ እብ አሕመድ ዓፈ፡ ቅድሜ ሃገር እብ ሜሮን እስቲፋኖስ፡ መሳዋእ እብ መሕሙድ አጋር፡ ኢሀመነ እብ ፈናን ኢብራሂም መሐምድ ዐሊ ጎረት፡ ማህደር ታሪክ እብ ተሰፉም መሓሪ (ፍሒራ)፡ ዐዲ-ፈንቅል ለትብል ድራመ ስቴጅ ምስል ሐልየተ እብ ብዝሓም ፈናኔን፡ ወ“መስርዕ ኣይትብተኽ” ለትብል ሕላየት እብ ተስፋልደት መስፍን ገሌ ምነ ትቀደመ ፈርያት ፈን ቱ።

እት ኣክር ለእሕትፉል እብ ነሺደት ወጠን ክም ተመ፡ እግል ብሸራትለ ልትዓደለ ለአለቡ ዝክረት ፈንቅል ወፍርስነት ዴሽነ ሸዐቢ፡ ምነ እብ አዋልድ ዌርሳያት እት በሐር ኬን ወእንሰር ልትሻወረ ለአምሰየ ጅላብ ሐርብ ለትለከፈ ሪሺታት ሰመ እብ ሓባር ወአክራን ተበቦ ወደየ። እለ ዶል እለ ለምን

ካርጅ ወቀበት ዐድ ለዒድ እግል ልሕደረ ማጽኣት ለዐለየ እማት ዕላላት እቡ ተናቀረየ፡ ኩሉ አዳም ህዬ እግል ደቃይቅ እንግር ግብለት ናይለ መስረሕ ለዐለ ዲበ አካን እት ለአትቃምት እግለ ሪሺታት ለዐፌ አምሰ ወለዒድ እብለ ተመ።

ዲብ ነፍሱ እሊ ለህሌናሁ አሌላት አስክ 16 ፌብርዋሪ 1990 ለገብአት ሻፍገት ዐመልየት ዴሽነ ሸዕቢ እብ በር ወበሕር፡ እት ዮም 7 ፌብርዋሪመ እግል ዝክረተ ለትፈናተ ወራታት ጋብእ ዐለ። ለዝያደት አዳም ረይሐ እት መንጠቀትነ እድንያይ ምቅያስ

በሐርነ-ምልክነ!

ወስሜት ውቅል ለቡ ጅግረ ሰዐይ ሰር መራቶን እት 21 ኪሎምትር

ለዘት በሐርነ

ጋብእ ዐለ። ምን ኤረትርየ፡ ኡጋንዳ፡ ግብለት ሱዳን ወኬንየ

መዕረድ ስወር

ለመጽአው ዝያድ 63 አትሌታት ህዩ ሻረከው ዲቡ።

እሊ አስከ 3,000 ዶላር

ጃእዘት ለልአከስብ ሰዐይ ውላድ፡ ምን ባካት ጥዋሎት እንዴ ትበገሰ

ዲብ ዐዳገ ባር ደበሳይ እንዴ በጽሐ እተ ምብጋሱ ለአተምም ለዐለ ሰዐይ፡ ክልኤ ናይ ዐሰር ወሰር ኪሎምትር ክለት ገልበበ። አወላይ ወካልኣይ ኤረትርዩን፡ ሳልሳይ ህዬ ወድ ኡጋንደ ተዐወተው ዲቡ። አዋልድመ ዲብ ዐሰር ኪሎምትር ስዕያት ዐለየ።

እብ ምስኩናም ሐርብመ ጅግረ ዐረባት ደሩክ ፓራ-አትሌቲክስ ጋብእ ዐለ። እምበል እሊመ ዮም 9 ፌብርዋሪ ዝክረት ፈንቅል እብ ዳሳት መዐየ፡ ብድረ ጅላብ ወሕማሴ ቅዋት ድፈዕ ትሉሉይ ዐለ። ስካን ባጼዕ “ምን ዐመልየት ፈንቅል ለእንጠመዐ አለቡ” እንዴ ቤለው፡ እት ዳሳት ዐዙመት ሕበር እንዴ ወደው፡ ጋሾታቶም ወኖሶም ሕበር ዐየደው።

እት ፈንቅል እግል ዝክረትለ ዒድ ለመጽአ አዳም ወዲብ

ቀበት ባጽዕ ለነብሮ ስካን፡ እት አውጀሀቶም ፈርሐት ትትቀረእ፡ ነኣይሽ፡ ዐባዩ፡ ሸባብ ወሻባት፡

ርያድዩን፡ ፈናኔን ወአስክ ቤጽሐት ውላድ ካርጅ እት ሸዋሬዕ

ወአጥራፍ በሐር እት ልትመሸው ዶል ትርእዮም፡ እብ አማን ሹሀደ ለመጠውናተ ሕርየት ወዝክርያተ አክል አዩ ዲብ አካኑ ክም ሀለ ልትረኤከ። ለረሳሜን ሸባብ እት ትነጅ ዐባዩ እዱልያሙ ለዐለው ስወር እዴመ ዐመልየት ፈንቅል ወመናበረት ገቢል እብ ክል ካድመ ለሸሬሕ ዐለ።

እግል ገማል 35ይ ዒድ ፈንቅል፡ ለትፈናተ ሰሚናራት፡ ክም ታሪክ ሳሊና 1977፡ አግቡይ ባልሖት መታክል፡ ወብዕድ ገብእ እስሙን ቱ። ባጽዕ ህዬ ክም መርዓት እት ክርፍ እብ ግርመት ጠቢዐተ ወስካነ እብ ካድሞም ለሀበዋቱ ጀላል እቡ ሉል ወጀውሀር እንዴ ትሰርጌት እት ተአክመሚሕ፡ ጋሾታተ ወስካነ ለትለውቅ ሀይአት ዲበ አስመነት። አይወ፡ ፈንቅል ዲመ ትንበር ወታሪከ ዲመ ልትዘከር።

ፈንቅል ሕርያን ራቴዕ

ዲዛይን - ታእዛዝ ኣብርሃ
ስወር፡- ኣክሊሉ ዘርእዝጊ
ክብሮም ጸሃየ

ፈንቅል ሕርያን ራቴዕ!

ዲዛይን - ታእዛዝ ኣብርሃ
ስወር - ኣክሊሉ ዘርእዝጊ
ክብሮም ጸሃየ

ሚነት ባጽዕ ክ’ን ኣሌላት

ክ’ን ዮም ለህሌናህን ኣምዔላት ባጽዕ ወድዋራ-ተ ለዐቤት ዐውቴ ዐመልየት ፈንቅል እብ ድቁብ ሕሩባት እብ በር ወበሐር እንዴ ገብአ ዲበ፡ ሰርገል ብሸራት ሕርየት እግል ዲመ ለትበሸርነ እተን ኣምዔላ ተን ለዐለየ። ከፈንቅል እንብል እት ህሌነ ሚበህለት ቱ? ፈንቅል እግለ እብ ሒለት ዲብ ምድር ለትሸረበ ኣው ለትወተደ ሸይ ምን ቅርዱ ዶል እነቅሉ፡ ፈንቀላሁ እንብል፡ ከሰበት እሊ ፈንቅል ለትብል ከሊመት ምን እሊ መፍሁም እሊ ለትሰሜት ስሜተ።

ክመ ልትኣመር ፍራስ ሙናድሊን ኤረትርየ ዲብ ሰነት 1990 እግለ እብ ብዝሔ ዴሹ ወኣስለሐቱ ምስማር ምድር ጋብእ ለዐለ ወልትፈለል ወምን ኣርድ ሰርት ለኢመስል ፋሽል ዴሽ ደርግ ምን ቅርዱ እንዴ ነቅለ ምን ኣርድ ክም ኣሰረተ፡ ፈንቅል ለትብል ስሜት እብ ፍራስ ምናድሊን ኤረትርየ ኣተምበሊት ገብኣት እለ፡ ወዮም እለ ሕነ እግል ዲመ ለንትሐሸም እበ ስሜት ራክባም ህሌነ።

እት ዐመልየት ፈንቅል ለሸቁይ ታሪክ እግል ኩለ ዐለም ለኣትፈከረ ወእግልነ ባብ ሕርየት ለከስተ እግልናቱ። ከሰበት እሊ ታሪክ ፈንቅል ዲብ ክታብ ዐጃይብ እዲነ ክም ምስትንክር ወዐጃይብ ናይ ዐለም ልትኣመር። እት ሰነት 1990 ክእኒ ዮም ለህሌናህን ኣምዔላት ሚነት ባጽዕ ጨበል ተሐተ ለዐል እንዴ ፈግረ፡ እለ ለእለ እንረኤ ህሌነ በሐር ቀለውለዋ ማየ እብ ደም እንዴ ተሓበረ ወቀበተ ምን ጀናይዝ ደርግ እንዴ ትመለኣት ድራር ዓሰ ወጋባት ጋብኣም ዐለው። ኣባይ እንዴ ኣቴት ዲብ ባክ ኣካን በረድ ለዐለት ዙእ 23 ረሻሽ ጽዕነት ለዐለት መኪነት እንዴ ደመረት ዲብ ረኣስ እንዴ ገብኣት ዲብ ለክፍ እብ ቅምብለት ኣባይ ዘበጠት ከነደት።

እተ ወቅት ለሀይ እግል እለ ደባበት እለ እንዴ ጾብጠው ልትሓረቦ ለዐለው ፍራስ ምናድሊን ሜርሓይ ከቲበት

ምነ ፍራስ ሙናድሊን ኤረትርየ ዲብ ዐመልየት ፈንቅል ለኣርኣወ ፈራሰት ሑዳይ እግል ነሓኬ። ዲበ ኣውቃት ለሀይ ድቁብ ወመሪር መዓርክ ዐመልየት ፈንቅል፡ እት ዮም 11ወ12 ወሬሕ 2/1990 እብ ቀጣን ገበይ ስጋለት እንዴ ተዐዴት፡ ዲብ ቀበት (ሐይሊ) ተ`ኽሌ በየኔ ዳሞ፡ ብዞሕ ተጃርብ ለቡ ሜርሓይ ታንኪ ወመድፈዐጂ ኣለም ኣብረሃ ጎብዬ፡ ሰዋግ ወልደገብረኤል ወረዴ፡ ክምሰልሁመ ክልኣት ሰዋጌን ደባባት ሃብቶም ወረዴ፡ ወደስበሌ ገብሩ እት ቀበት ኣባይ እንዴ ትሸመመው እብ ፈራሰት ዲብ ልትሓረቦ ምስል ደባበቶም ነደው ከኣስተሽሀደው።

እለ ዐጃይብ ለሸቁት ደባበት ኮማንደር ረቅም 1(ሐቴ) ዲብ መቅበረት ሹሀደ ባጽዕ እብ ሕሽመት እግል ፈራሰት መሔርበት ኤረትርየ ወእብ ፍንቱይ እግለ ዲብ ዐመልየት ፈንቅል ለትሸቀ ሳብት ታሪክ፡ ወዝክረት እለ ቃልየት ዐመልየት ፈንቅል ወምን ኣጅልነ ለኣስተሽሀደው ፍራስ ፌቃዶ ጋብኣት ህሌት። ሸዐብናመ ምን ኣብያቱ ወለ እለ ፈቴ ርዝቅት በሐሩ፣ ዲብ ክል ኣወድግ፡ ኣድብር ወሳሳት እንዴ ትፈንጠረ ምን ረዩም እግል ዐውቴ ፍራስ ሌጠ ለኣተቃብል ዐለ።

ዲብ እለን ለእለን ሰሜነ ኣምዔላት ቅዋት ደርግ ምስል ክል ድቁብ ዴሹ ወሰዳይት ድወል ዐለም እብ ወሪዱ እንዴ ትጸበጡ፡ ምን ኣክልዩ ልብል እንዴ ዐለ ክም ጊመት ምን ባጽዕ ወድዋራት ትገልጸጸ ከሚረኤከ ረኣሱ ገብኣ። ፍራስ ሙናድሊን ምስል ሸዕቦም ለእግል መደት 30 ሰነት ጻንሐት ዐለት ሰፈላሎም እግል ኣርወዮት፡ ምስል ማይ ወሐሊብ እንዴ ገብኣው ብሸራት መንገኣት ሕርየት ለትበሸረው እተ ቃልየት ኣምዕል ተ ለዐለት። ኣቤ ክእነ ክም ዮም ሚ ገብእ ንዘከር፧

ታሪክ ፈንቅል

ክእነ ክም ዮም ሚገብእ ንዘከር
ጊማይ በሐር ሸበ ሰብኡ እግል ልበሸር
ሀዱድ ሀደ ወሓይዝ እግል ልተንክር
ታሪክ ፈንቅል ዐጃይብ ቱ ወምስትንክር
እግል ሸባብ ክእነ ዔማት ውርስ ቱ ወኣሰል።
ሰዱድ ዐለ ለቴለል እምበል ሕረድ ወቅተል
ዐውቴ ዔረት እብ ተሓቲት ናይ ዲመ ሰርገል
ኣባይ ኢኣመረ ጎማቱ ቀወ ዲቡ በሰር ወለቴለል
ፈንቅል ፈትሐት መንገኣት ናይ ሕርየት ሰለል።
ዶል ለፈንቅል በሸረት ዐለም ተዐጀበት ወትፈከረት
በርቅ በርቀ እብ ቅብለት ዝላም ሀዱድ ጀማጀመት
ውሒዝ ዔረ ዲብ በሐር ገጹ ኣምም ግብለት።
ፈንጠረዩ እግል ኣባይ ገብኣ ዔረት ኢትፈረረት
ኣየ በሐር ከርዐቱ ለውሒዝ ክሩይ ምን እርደት
ማይ ሸራባት ገብኣ ሰብኡ ተርፈ ዲብ ድበክእነት
ሰዳይት ሕብረት ሶቬት እግል ዲመ ፈሸለት
ፈንቅል ሰዐረት ታሪክ ዐጃይብ ሌጠ ሰጀለት።
ፈንቅል ሐየ ለባናሀ ዲብ ረኣስ ምድር
ክእነሻልቤዝ ገራር፡ ስጋለት ጠረፍ ክልኦት እንክር
ብሸራት ትቤ ፈንቅል ናይ ዐውቴታ ወክእነሰር።
ሐቆ ፈንቅልመ ለምህሮት ኢረሄት ሰደደት
ኣሰር ብዞሕ ተክቲክ ሕርየት ዲብ ሸፍር ዔረት
ወግረ ሕርየትመ ውሕደትክእነ ዲብ ኣካክእነ ተረደት
ሄራር ንዳል ዐማር እግል ወጠን ወዐቂብ ስያደት።
በዲር እግል ሕርየት እብ ፈንቅል ኣንበቴት
ወዮም እግል ተጠውር ወዐቦት ኣሳደረት
ተዕሊም እንቤ ወመዳፍዐት ምኑ ተ ፈዛዐት
ክ’ክእነ ክም ዮም ለብሸራት እለ ዐለት።
ኣማክእነት ትቤ ፈንቅል ክ’ክእነ ቴለክእነ
እብ ብናእ ወተዕሚር ፌኔተክእነ
ጾርክእነ ረፍዐክእነ ከሳብታም ህሌክእነ።
እለ ባጽዕ ደም ሳትየት ለበሐረ
እንገዖ ሕሳተ ደም ጼኔ ደገለ
ብኒት እብ ዓጭሞታት እግለ ሰኣለ።
ዕን ሰኔት ረኤት ወሰኔት ሰምዐት እዝን
ውሕደት ብክእነ ሰብ ታሪክ ሕክእነ ወሐበን
ታሪክ ወረስክእነ ለናይ ዲመ ሙስተቅብል።
ፈንቅል ምን ረከበት ክሉ ምሰል ሓድረ
ህታተ ባብ ሕርየት ሀለዮትክእነ ተኣ’መረ
ንኡሽ ወለ ዐቢ እግል ዐቦት ተ ከለለ።
ለፋርስ መሔርባይ ቀበት ኣባይ ገንደለ
ታሪክ ፈንቅል ዐጃብቱ ለዐለም ኣትፈከረ
ቅዋት ደርጊ ቀበት በሐር ሸተተ ወደመረ
ብሸራት ፈንቅል ለኣምዕል ጅምዐት ሰጀለ።
መሔርባይ እግል ሕርየት ሳድድ ዐለ ምህሮቱ
ዐውቴ ፈንቅል ለኣኖኬ እግል ለኣክድ ሀደፉ
እግል እስትሽሃድ ምሕልቱ ዝያድ ምን ኣመቱ።
ቀበት በሐር ገንደለ ኣባይ እግል ቅትለቱ
እብ ዐገል ወበሰር ፈንቅል ዐለት ሽሃደቱ
ኢለሐማሸር ኢማሉ ፈንቅልተ ለምንሕቱ
ወዮም እሊቱ እተ ሑር ላተ ኣርደቱ

ምህሮ መተርብዮት

ዘህረ ዐሊ

ምን እሊ ወሎሂ

ገሌ ምን አጅናስ ከዋኩብ

አጥላም (ከዋኩብ)

አጥላም ጅንስ ምን ከዋኩብ ቱ። አጥላም ክምሰል ሰብዐት እንዴ ፈግረ እት ወድቅ ገይስ። እብ እንክር ቅብለት ምፍጋር ጸሓይ እንዴ ፈግረ እብ እንክር ምውዳቅ ጸሓይ ወድቅ። አጥላም ሰለስ ኮኩብ ቶም። አሰር ሕድ እንዴ አሴረረው ፈግሮ። ጀፈሮም ብዝሓም ከዋኩብ ህለው።

እሎም መጦር አጥላም ለህለው ከዋኩብ እሙር አካናት ሰበት ቦም ምስል ልትሰመው። እሎም መሳኒት አጥላም ላቶም ከዋኩብ፣ ዘነቡ፣ ሐሸክሉ ወለመሰሉ እንዴ ትበህለው ልትሸርሑ። አጥላም እደይ፣ እገር፣ ሶተል(ሰኪን) ወሐሸክል ቦም ልትበህል። ሐንገሉ፣ ዎሮት ኮኩብ ለቀደሙ ህለ እግሉ ልትበህል። እደዩ ክልኦት ኮኩብ ለመጦሩ ህለው እግሎም ልትበህል። እገሩ ክልኦት ኮኩብ ለእብ ምንተሐቱ ህለው እግሎም ሰምዉ። አጥላም አበውነ ሐን ዝላም እግል ለኣምሮ ልትነፍዖ እቡ ዐለው ልትበህል።

(ዔማት፡ ክታብ ከዋኩብ)

አጀኒትነ ምስተቅበልነ

ታመት ዐቦት እት ናይ ሰልፍ ሰኖታት ለከሰስ እት ሕድ ለትመሳነ ክምኩም ለኣይክ

“ዕድል” ለትመሳነ ተጠውር አጀኒት ኤረትርየ እተ ናይ ሰልፍ ሰኖታት ለከሰስ በርናምጅ

እሊ እብ ስሜት “ዕድል” ለልትአመር እግል ተጠውር አጀኒት እተ ናይ ሰልፍ ሰኖታት ለከድም በርናምጅ ኤረትርየ ናይለ ምን 0 - 6 ሰነት ለዕምሮም አጀኒት ዐቦት ዑፌት ወታምም ተጠውር እግል ለአደቅብ ለትአንበተ በርናምጅ ቱ። ለእት ቴለል ሰዱድ ለልትረከቦ አጀኒት ህዬ እብ ፍንቱይ መትሐሳር ወዴ እቶም። መባጼሕ በርናምጅ “ዕድል” ናይ እማት ወአጀኒት ዐቂብ ዓፍየት ሙነት ወምህሮ አጀኒት እተ ናይ ሰልፍ ሰኖታት ለህለ ፈህምክም ልትወቀል እንዴ ወዴ እግሉ ለትጠውር ክድመት ወሰደይት ቀደሞት ቱ። እሊ ህዬ ናይ መትዐላም ንየት እንዴ አትሐሶሴከ ዶር ዐባዩ እት መራዐየት ወተዐሊም አጀኒት እንዴ ወቀልከ ወሐቅ አጀኒት ክም ልትዐቀብ እንዴ ወዴከ ለልትበጽሕ መባጼሕ ቱ።

ልእከት 1.

ክሎም አጀኒት ዑፉያም እግል ልግብኦ ወእት ሸዐቦም እግል ልትሓበሮ ረዓየት ሰኔት ተአትሐዝዮም። ለዲብ ፍንቲት ወሰድት ሓለት ለልትረከቦ እግል መደረት ቅልዓም ላቶም አጀኒት ህዬ ዛይደት ረዓየት ተአትሐዝዮም። እሎም፦

- እብ ሰበብ ሐርብ ለትሸዕተረ አጀኒት
- ዋልዴኖም ለትሓደገው አጀኒት
- ናይ ዐቅል ናይ ሸዑር ወናይ ገሮብ ነቃሰት ለቦም አጀኒት
- እምበል ሬፍዓይ እት ሸዋርዕ ለነብሮ አጀኒት እግል ልግብኦ ቀድሮ።

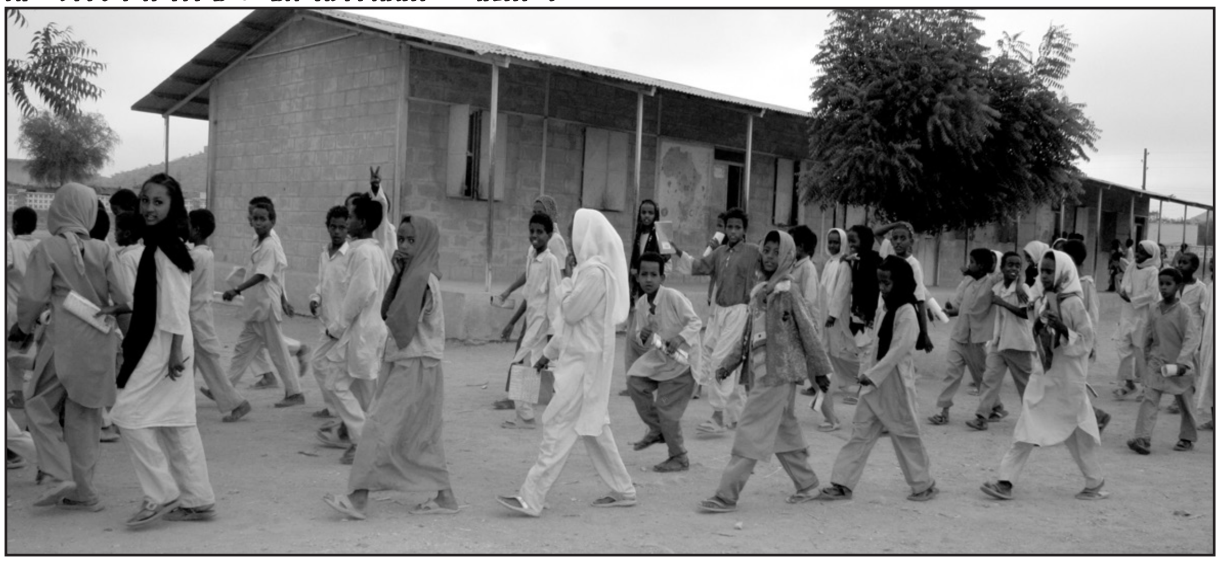

ገሌ ምን አድጋማት ሐመድ አምሰ

ሐመድ አምሰ እት ገቢል ትግሬ ክምሰል መዳግማይ ወመድእላይ ልትአመር። ድግሙ ወመዋዲቱ ሰበት ለአትስሕቅ አስክ አዜ ዲብ ልትደገም ነብር ህለ። ከዮም ምን አድጋማት ሐመድ አምሰ ሐቴ እግል ነሐርበኩም።

መደት ሐቴ ሐመድ አምሰ፣ አድግ ወዐሳረት ተወበ። ለአድጉ ዲብለ

ዐሳረት ሸቁ እቡ ነብር ዐለ። ሐቴ ምዕል ለሸቅል ክምሰል አትዐበዩ፣ ምን ሸቅል ለልዓርፍ እቡ በሰር ባሰረ። እግለ አድጉ ዲበ ሰጋዱ ጀረሰ አሰረ እግሉ። ለአድግ እበ መደወኑ(ጀረሱ)እንዴ ሸቁ ወሐመድ አምሰ እት ዕዛል እክሩር ዲብ እንቱ፣ ዎሮት ሔልፋይ ገበይ መጽአዩ።

ለሔልፋይ ገበይ እግል ሐመድ አምሰ ክምሰል ረአ “ሚ ትወዴ ህሌከ?” ቤለዩ። ሐመድ አምሰ ህዬ “አነ ሰበት ተዐብኮ ለአድግዬ ሸቁ ህለ ሚ ኢፋሉ፣ እበ ሐረከት ናይለ መደወን እራቅቡ ህሌኮ” ቤለዩ። ለሔለፋይለ ገበይ ህዬ እብ በሰር ሐመድ አምሰ እንዴ ልትዐጀብ፣ “ለአድግከ እንዴ በጥረ እግለ ሰጋዱ ለሐርክ ምንዲ ለህሌ ህዬ እብ ከአፎ ትራቅቡ?” ቤለዩ።

ሐመድ አምሰ እንዴ ልትሰሐቅ፣ “አነ ኖሼ ክእነ ክምሰሌከ ለልሐስብ አድግ ከአፎ እተውቡ ወእሸቁ እቡ” እት ልብል በልሰ ዲቡ ልትበህል።

(ምን ክታብ ሜራሰ)

ክእኒመ ህለ

መደት ሐቴ ዔክራብ ምን መንበረት ኖሱ ክምሰል መሸገ አባግዕ እንዴ መሰለ እግል ልንበር ሐዘ። ዔክራብ ሐሺል ለመሰል ጅንስ ሔዋንቱ። ቀርበት ብግዕት እንዴ ለብሰ ምስለ አባግዕ ትሓበረ። ምድር ክምሰል መሰ በዐለ አባግዕ አባግዑ ዲብ መስከበ ኣተየ። እግለ አባግዕ እሰወ ተሐይሰኒ ምነ እንዴ ልብል ወለሐሬ ወከሬ እንዴ ዐለ፡ ሐቴ ብግዕት ነሰአ ወበረ ፈግረ እበ። ጋሸ ማጽኡ ሰበት ዐለ ሰኪነት አፍገረ ወሐርደየ። እግል ልጥበሕ ክምሰል ቤለ ብግዕት ለሐሰበየ ዔክራብ ጸንሐ። ዔክራብ መንበረቱ ሰበት አበ እብ እዴ ኖሱ አከ። ለበዐለ ንዋይ ሰኒ ፍኩር ዲብ እንቱ፡ “ርሑ ለኢመስል ኣክረቱ ክእነ ትገቢእ” ቤለ ልትበህል።

ከእብሊ፡ አርወሐትነ እግል ንምምሰል እት ኢኮን፡ ብዕዳም እግል ንምሰል ወመንበረትነ እግል ንቅበብ ኢወጅብ።

በሊስ ተክተት ዕልብ 1

1 መ	2 ሳ	3 ሐ	ት	■	4 ተ	መ	5 ር
6 ዐ	መ	ረ	■	7 ለ	ሀ	■	ሸ
ር	■	8 ት	9 ለ	ገ	መ	■	መ
■	10 ሰ	■	ም	■	11 ለ	12 መ	ት
13 ሰ	ገ	■	14 በ	15 ደ	■	ረ	■
16 ም	ን	■	■	17 ገ	ረ	ት	■

ድግም ወዐገ፡ ሀበይ ወሐየት

ወዐገ ወሀበይ ትበአሰው። ደአም ወዐገ እግል ሀበይ፡ ሒለቱ ምን ኢረክበ፡ እብ ቀልጥ እግል ለአተቅትሉ ሐሰበ። ከወዐገ ዲብ ሐየት ጌሰ፡ ወለበዐት ናይ ሐየት ረአ ከእግል ሐየት እሊ በዓይከ እለ ምስጣሩ ዝላም እግል ኢተኣቴ ወእግል ኢተአጥብሰከ አፎ ዲብ ሕድ ይእንሽፍጠ ቤሎ።

ሐየት እለ ህግየ ወዐገ ክምሰል ሰምዐ ክእነ ዲብ ልብል በልሰ እቱ፡ "እለ እብ ከአፎ እግል ትሽፈጥ ትቀድር? እለ ክሉ ረአሱ እግል ትሽፈጥ ኢትቀድር" ቤሉ። ወዐገ ህግየ ሐየት ክምሰል ሰምዐ "ደሐንቱ ምሽክለት አለቡ ኖሼ እሽፍጠ ለመሽፈጢት ምን ተአምጽእ እልየ" ቤሎ። ሐየት ህግየ ወዐገ ለአተንሴ እንዴ ዐለ "ከላስ ትሽፍጠ ገአከ ምንገብእ መሽፈጢ አመጽእ እግልከ ደአም ለመሽፈጢ ምን አየ እግል ልምጽእ ቀድር" ዲብ ልብል ትሰአለዩ። ወዐገ ህዬ ዲብ ሐየት እንዴ ትወለበ "ምሽክለት አለቡ ሀበይ እንዴ ቀተልከ ለጡጥ ናይለ መቅጠኑ አምጽእ እልዬ እቡ እሽፍጠ" ቤሎ። ደአም ሐየት ከይነት ወዐገ ኢኣመረየ። ከእንዴ ጌሰ እግል ሀበይ ቀትለ ወጡጥ ምነ መቅጠኑ ነሰአ ወዲብ ወዐገ መጽአ እቡ ወ "እንከ ገድም ሽፈጠ እልዬ" ቤሎ።

እሊ ወክድ እሊ ወዐገ እብ ልቡ አትዋየነ ለእብን እግል ልሽፈጠ ክምሰል ኢቀድር ሰበት ለአምር ዐለ፡ ለእለ ወዴ ቀው። እግል ኢልሽፈጥ አበነት ኢትሰፌወ ወኢትሽፈጥ ወእግል ኢልእዘም ምነ ህዬ ኖሱ ቀል ሓለፈ ወሐየት እግል ኢልቅተሉ ፈርሀ። እብሊቱ ህዬ ወዐገ ምነ ሓሰቡ ለዐለ ወራት እንዴ አዘመ ሐየት እግል ልቅተል ከይነት ብዕደት ሐብኩ። ከእግል ሐየት "ለጡጥ አስከ ዘፍፍ እት ሰጋድከ እንዶ ለውሌካሁ ጽንሐኒ አነ ህዬ ገሌ አልጌናት እግል እትለቀም ቱ" ቤሎ ከጌሰ ምኑ። እብሊ ብሰር እሊ ወዐገ ወሐየት ምን ሕድ መደት ክምሰል ጸንሐው ሐየት እግል ወዐገ ትላከዩ "ትከሬ ገድም ምን ለኣልጌነት ለጡጥ ዘፈ" ቤሎ። ወዐገ "ሰኒ አዜዲ ለጡጥመ ሰኒ ሊበሰ" ቤሎ። ሐየት ለጡጥ እት ሰጋዱ ክም የብሰ ሸንቀዩ። ከሀቱ ህዬ እግል ወዐገ "ነዐ ገድም አዜ የብሰ ከሸንቄኒ ፍትሑ ምንዬ ከሽፈጥ እቡ" ቤሎ። ወዐገ ለሓለት ክምሰል ረአ "አቤኮ" ቤሎ። ሐየት ለጡጥ እት ሰጋዱ የብሰ ወፈትሑ ምኑ ኢረክበ ከሞተ። ወክእነ ወዐገ መርባቱ ሀበይ ቀትላ ቡ። ወእግል ሐየት እግል ልንገፍ ምኑ እብ ቀልጥ ቀትለዩ ልትበሀል።

ምን ሐልየት ሰብ በዲር

እተ ዲብ ሰነት 1913 ለጠበዐ ክታብ ሐልየት ትግራይት ለትፈናተ ሐልየት እብለትፈናተው ሔልየት ክቱብ እቱ ህለ። እሊ ሐልየት እሊ እግል ልንበር ወምን ጂል ዲብ ጂል እግል ልትወረሰ ገብአ ምንገብእ፡ እት ጀራይድ እግል ልትከተብ ወእት መዳርስ እግል ልደረስ ለአስትህል። ጀሪደት ኤረትርየ ሐዳስ ወክርን ገቢል እበ ትትቀደር ለሐልየት ሰሩ ለልትደጋገም ምንማቱ፡ ጀላብ እግል ኢልብዴ ወክሉ እግል ለኣምሩ እንዴ ትበህለ እብ ዶልዶሉ ፈግር አው ልትነሽር ህለ። እት መዳርስመ እሊ ሐልየት እሊ ዲበ ነኣይሽ ደረሰ እግል ልትሐላለፍ ቡ። እግልሚ ቀደም አምኣት ሰኒን አጅዳድነ ሚ ልብሎ ዐለው ወከፎ ለሐሉ ወሰንቁ ዐለው እግል ነኣምር። ከእትለ ናይ ዮም ሰፍሐት ፈን ወዓዳት ኖር ወድ ጉሙሕ ለልትበሀል ምን ሔልየት ዐድ ትማርያም እግል ዐድ ትማርያም ወመንሰዕ ዲብ በኬ ለሐለየ ሕላየት እግል ንርኤ፦

ዐድ ትማርያም ወመንሰዕ ለመጽአተኩም ኣሙረ
ዘበን-ዘበን መስሐሊት ቱ ክል ቤት ሰቴ እብ ዱረ
ለሆም አፍዐበድ ትከለአው ጋድመት ለምስል ነቡረ
ወእሎም ሀይገት ትከለአው ለእብ ሐሰብ ፈጉረ
አቡከ ገበይ አንገፋቅ ካይደ ኢኮን ወሕቡረ
አንስ ክም ለእንሰ እብ ክል-ክልኤ ጫሙረ
ንዋይ ክም ለንዋየ እት ክል ሕብር ጻጉረ
ኣብቁል ክም ለኣብቁል ወአፍሩስ ክምለ አፍሩስ
ወኣቶም ክም ጠሊት ተ እግል ሐምስ ቀቱለ
አከለቶም ዕቤላ ተ እብ መራይር ካሹነ
ሰታዮም ሜስቱ ወማሰ እብ ወነጪት ካፉለ
ኣክር ዘባን ምን መጽእ ከራይ ወመስሐሊት ገርጉረ
መጽዐኖን ፎቃዮምቱ እልበት እቱ ሰቁለ
ኣውለቶም ወቂሮተ ዲብ ረብረበት ቃቱለ

እግል መስሐሊት ዲብ ለሐምድ ቅብላት ኖር ወድ ጉሙሕ ፍካክ ሕመድ ዐጋት ለቤለ ሕላየት ህዬ ክእነ ትብል፦

ከግምሸ ቤለ ወድ ፍካክ ሰኒመ ሐቴ ሚ ኢቀዌ
ሓግለት ኢኮን መስሐሊት አካባታት ወድጌ
ሰልፋ እት ገለብቱ ወደንጎባሀ ተረክቤ
ምግበ ሕጥምሎ ቱ እግል ሺመት ኢተርሔ
"ዐሬ" ቦሉ አብ ግሳሰ ኖር መአከይ ምን ለሐዜ
ለምዕላይ ዲብ ቅጥበ በዴት ምንከ ትትፈሌ
ምስል አንሰ ወውላድ ሰጋድ ጻብጥ እት ትሰኬ
ዐድነ ሐቆ ትሸበበ ታይቦታቱ ኢሰኬ
ወዐድነ ሐቆ ትሸበበ ዑረት ዲቡተ ወምክሔ
ጽዋሩ ሰናዲር ቱ ሮማይ ለአልባብ ለአበዴ
ሓይዘት ኢኮን መአከይነ ኢፋለተ ቤት አብርሄ
ፈንጎሕ እግል ንሰአልቱ ድጌ ገለብ ምን ነአቴ
እልከ ታሌት ምንገብእ ነጋሲዲ እለ ኢወዴ
ወኢፋለቼ ምን ትብል ዲብነ ብቀት ኢትሰኤ
ተሐደርነ እብ አብያት ወተሀየብነ እብ እዴ
ሹም ለሓጠት ከንፈሩ ወሹም ለመርባት ኢተዌ
ሹም ለጋሻይ ልትሐደር ሸዊር ወሸርናይ ለአተርቴ
ወድ ህብቴሰ ወድ ተክሌሰ አባዩ ሴመ ኢልውዴ
እንተ ሕላይ ሚ ተአምር ወሓምድ እልነ አተንሴ
ዐድ ሕድ እግል ንመንክልቱ ኖር ምንዲ ኢልትገሴ።

ዔማትኑ ክታብ ሐልየት ትግራይት 1913

ሕላይ ቅመለት

መደት ሐቴ ዎሮት በዐል ንዋይ እብ ንዋዩ እት ክዋነ ምዩይ ዲብ እንቱ ላሊ ቅመለት በልዐቱ። አክለ ትበልሰ እንዴ ለሐክክ ላሊሁ ትቀደደት። መረ ክምሰል ተዐበ ዲብ እንቱ ምን ምትክራሩ እንዴ ቀንጸ ዲበ ሰርዋኑ ለቅመለት እት ለሐዜ አንበተ። ሀቱ ለሐዝየ ወሀተ ዶል ከእብ እንክር ዎሮት እንዴ ትደውር አትዐበቱ። ሐቆ ክም ጅርሰት ራክበየ። ዶል ረምተተየ አጊድ ሞተት። ለእናስ ሰኒ ትፈከረ። "አነ እብ ሰበብ እለ ለኢትነፍዕ ክልቀት ላሊ እብ ግዲደ ሰካብ በደ ምንዬ" እት ልብል አስተንሰነ። እብ ክልቀተ ወሕውናሀ ክእነ እት ልብል ሐለየ።

ሐመድኮከ መንባዬ በዝሐት ዲብዬ ክልቀቱ
አከይ-ንየት አመመ ዎሮት ከእበ ሒለቱ
ብላይ ቅመል ክልአዩ ከምረት ዲብነ ልብሰቱ
ኢወግእ ወኢረግዝ ዶለ ርምታተቱ
እት ሚ ላሊ ለሀርሰኒ ሕድት ላተ ቅወቱ

እንዴ ቤለየ ዲብ ምትክራሩ ክምሰል አቅበለ፡ ሕተ ብዕደት ተአተንሰዩ እንዴ ጸንሐት ክእነ ዲብ ትብል በልሰት ዲቡ፦

አመርናሀ ሕናመ እኪት ለእንተ ትወሰውሰ
ንክሸትነ ዲብሚ ትርእየ ትሩድ ካብ ምን እንተ
ጭፍርከ አስክ ልሰበር ለአካን እግልሚ ተሐክከ
ኢትረክበን እብ ሓዚ ሻክንቴተት ወሕተ
እንበዴ እበ ኢትአምሰል ሐቴ ለእንተ ትረምትተ።

ህቱ-መ እንዴ ልትሰሐቅ ወቀብበ እብ ድግማን በልሰ ዲበ።

በዳኪመ አምሩ እምበል ተርፍ ወድሕረት
እመደኪ ዲብ ጸሐይ ለአምዕል ክምሰል ትከፈለት
እቀምሽኪ ዲብ ማይ ዲበ ንቀዕ ወሻከት
ቀበብናኪ ሕንከቶ በዐል ሰሀም ይእንቲ ወዋከት
ቅርብት ርኤናሀ ለሞትኪ ሰገ አለብኪ ወቀርበት

ለቅመለት ለካልኣይት ሕላዩ ክምሰል ሰምዐት ዲብ እመ እንዴ ትወለበት ሐሌት፦

ትደገገ እግልኪ ወይመ ለእዴሁ ሐቆ ተሀተምትም
ኢልብለኪ መስኪነት እት ልርኤኪ ኢልአዝም
ሓምልቱ እሊ ገሮብኪ ቀር አለብኪ ወዐጭም
እመ እብ እንክረ ተአተንሴ እንዴ ጸንሐት፡ እት ተአስተንትን ወትፈርህ ናያተ በልሰት።

እምኪዲ እንያብ አለበ ጀሃሪ ልግበእ ወአልሓይ
እት መቅጠን ጸርዬ እነብር ከረም ልግባእ ወሐጋይ
ምን እት ወቀል ዲብ ሐንገል ወምን እትደሀር እት ብላይ
ሕድት እንተ ሒለቼ በሰር አምር ክል- ምዕላይ

ለእናስ ምነ ሕላየን ሒለተን ሕድት ምን-መ ትውሕድ እብ ቀሊል እግል ልትረአየ ክምሰል አለቡ ኣመረ። በሰር ብዕድ እንዴ ባሰረ እግል ለአብድየን ክምሰል ወጅቡ ፈሀመ። ቅመለት ቅንጭብት ወሒለተ ሕድት ምንመ ተ መደረት እግል ተአጅሬ ትቀድር።

ዔማት ክታብ እፌ

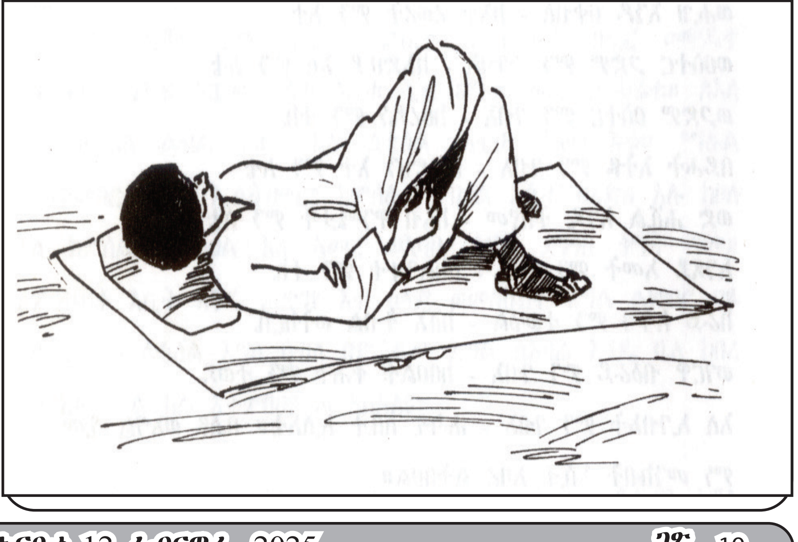

ኣድም ኣብሓሪሽ

እድንያይ ጅግረ ሰር መራቶን ምፍጋር ጸሓይ ኣፍሪቃ እት ባጽዕ ገብአ

ክል ሖል እብ መናሰበት ዝክረት ፈንቅል ለገብእ እብ መሕበር አትሌቲክስ ዐለም ወምፍጋር ጸሓይ አፍሪቃ ለእሙር እድንያይ ጅግረ ሰር መራቶን ምፍጋር ጸሓይ አፍሪቃ፡ ለሐልፈት ጅምዐት 7 ፌብርዋሪ አሰቦሕ እት ሚነት ባጽዕ ገብአ።

እትሊ. ጅግረ ምን አቃሊም ግብለት፡ ምግብ፡ ዐንሰበ፡ቅብለት በሐር ቀየሕ ጋሽ-በርከ፡ ምን ውዛረት ድፈዕ፡ ናይ ብሕቶት አትሌታት፡ ክምሰልሁመ ምን ድወል መንጠቀትነ - ግብለት ሱዳን፡ ኬንየ ወኡጋንደ ለትወከለው 65 አትሌታት ሻረከው።

እት ሰነት 2022 ወ2024 ዕዉት ናይ እሊ. ብድረ ለገብአ ሳምሶም አማሬ፡ እት ናይ 2019 እትሊ. ጅግረ እብ እብ 61 ደቂቀት ወ01 ካልኢት ለሔሰ ወቅት ናይ እሊ. ጅግረ ጻብጥ ለሀለ ኣሮን ክፍሌ፡ እግል 21 ኪሎምትር እብ ምንተሐት ሐቴ ሳዐት እግል ለአትምም ለቀድረ አብራር ዑስማን፡ እት መራቶን አስመረ 2023 ለትዐወተ ናሆም ኤርምያስ (ሰንዐፌ)፡ ክምሰልሁመ እት ዮም 25 ጃንዋሪ ዮም ዓመት እት ሙምበይ አወላይ ወካልኣይ እንዴ ገአው ለትዐወተው መርሃዊ ከሰቴ ወብርሃኔ ተስፋይ ዕን ናይለ ጅግረ ክራት እቶም ለዐለት መትጃግረት ቶም።

መትባድረት እምበል አትሻፋግ እት ልሰዑ ለጅግራሆም ዲብ ለአነብቶ፡ መጅሙዐት ዐባይ ለሰዐይ እብ ምንተሐት ሳዐት እግል ተአትምሙ ሳተት ትመስል ዐለት። መሬሕ ለዐለ አትሌት አቅሊም ምግብ ብርሃኔ ክም ተርፈ፡ ሜርሒትለ ጅግረ እት መሸንገል አትሌት ጋሽ-በርከ መርሃዊ ከሰቴ ትከረ። መርሃዊመ ምን ብድረ እግል ልፍገር ትቀሰበ።

ሐቆ እሊ. አትሌታት ኣሮን ክፍሌ ወሳምሶም አማሬ መዋልየትለ መጅሙዐት ገአው። ትልህየ እግል ትትመም ሐምስ ኪሎምትር ዶል ተርፈየ፡ መትባድረት አቅሊም ግብለት ሳምሶም፡ ሚክኤል ሰዩም ወአፍወርቂ ብርሃኔ፡ ምን ምግብ ኣሮን፡ ምን ጋሽበርከ ናሆም (ሰንዐፌ)፡ ክምሰልሁመ ወድ ኡጋንዳ ሲላስ ቮሺ ለብእት ሰልፋይት መጅሙዐት ቈመት። አቅሊም ግብለት ሰእያሞም ለዐለው መትባድረቶም ምስል እለ ትመሬሕ ለዐለት መጅሙዐት ሰበት ዐለው፡

ምን ትልህየ ካሰባም እት እንቶም እግል ልፍገሮ ምን ጽባብሐም እሙራም ዐለው። መሳፈት አምታር ክም ተርፈት ናሆም ምን መጅሙዐት ሰበት ሐረግረገ፡ ጋሽ-በርከ ሰእየቶም ጸልመተት። መጅሙዐት እብ ሲነመት ኣይደ ክም ትሎለበት፡ ወድ ኡጋንደ ሲላስ እብ ሸፋገት ለመጅሙዐት እት መሬሕ ትረአ፡ በይኑ ምስል መትባድረት ግብለት ልተልሄ ለወዕለ ኣሮን ህዩ አረይ ገአ።

ኦሊምፕያይ ሳምሶን አማሬ እት ታሪካይት ጽርግየ ቀጣን ገበይ ስጋደት ሸፋገት እንዴ ወሰከ፡ እግለ መጅሙዐት እት ተልትለ እግለ ወድ ፈሪቁ አፍወርቂ ደርቡ እግል ልትገምቤ አሰአለዩ። ሳምሶን እትሊ. ጅግረ አወላይ ዲብ ፈግር፡ ወድ ፈሪቁ አፍወርቂ ካልኣይ ወወድ ኡጋንዳ ሲላስ ቮሺ ሳልሳይ ፈግረው።

እት አርበዕ ሰነት ሳልስ ዶሉ እትሊ. ጅግረ ለትዐወተ ምን ፈሪቅ ግብለት ሳምሶም፡ 3,000 ዶላር፡ ካስ ዐቢ. ወመዳልየት ደሀብ እት ልትሰርጌ፡ አፍወርቂ 2,000 ዶላር ወመዳልየት ወርቅ፡ ኡጋንዲ ሲላስ ህዩ 1,500 ዶላር ወመዳልየት አስራዲ ነሰአው።

እት ነሰፈ ለምዕል አዋልድመ እት ዐስር ኪሎምትር ጅግረ ሰዐይ ዋድያት ዐለየ። ህተን ምን እንቡተት ትልህየ ፈነጥር ጋብኣት እት እንተን ልሰዕየ አጽበሐየ። እግል ትትዐወት ሰእየት ውቅል ጋብአት ዲበ ለዐለት ኦሊምፕያይት ራሄል ዳንኤል ሸፋገት ናይለ ምን ፈሪቅ ደንደን ላተን ዶልሺ ተስፋይ ወዮርዳኖስ ሀብቴስላሴ እግል ትብደር ሰበት ኢደቀበት፡ ፈሪቅ ደንደን ቱ እብ እዴ ዛይደት ለአብሀዘ።

ዮርዳኖስ ቀደም ኦሊምፕያይት አትሌት ዶልሺ ሰበት አቴት፡ 15,000 ነቅፈ፡ ካስ ወመዳልየት ደሀብ ትሰርጌት። ዶልሺ 10,000 ነቅፈ ወመዳልየት ወርቅ፡ አትሌት አቅሊም ምግብ ማርየ ዐሊ ህዩ 7,500 ነቅፈ ወመዳልየት አስራዲ ነስአት።

እምበል እሊመ፡ እት ጅግረ ፓራ-አትሌቲክስ አትሌት ሰብሀቱ ከሰቴ አወላይ ዲብ ፈግር፡ ደርቡ ለተለው፡ አትሌታት ቴድሮስ

ኣርአየ፡ ሐይልኣብ ኤልያስ ወተስፋሂወት ተክሌ እት ገብኦ፡ አስክ ራብዓይ ተርቲብ ደርብ ሕድ አሴረረው። ምን ሐምስ አልፍ አስክ አልፍ ነቅፈ ለትገብእ ጃእዘት ህዩ ረክበው።

ጅግረ ሕማሴ ቅዋት ድፈዕ ተመት

ጅግረ ሕማሴ እት ለዋው በሐር ለሐልፈት ሰንበት ንኢሽ 8 ፌብርዋሪ አሰቦሕ እት አካነት ሕማሴ ባብ ዐሸረ (ባጽዕ) ገብአ።

እሊ. እብ መናሰበት 35ይት ሰነት ዝክረት ፈንቅል ለገብአ ጅግረ ቅዋት ድፈዕ፡ እት 50 ምትር ምን አዋልድ ሰኪት ቢንያም ምን ፈሪቅ በኪፈር ምን ሰነነ አወላይት ዲብ ተአወልውል፡ ፌሽን ንጉሴ ምን ፈሪቅ ንሰር ወሚለን ሀብቴማርያም ምን ፈሪቅ ዐንበርበብ ህዩ ደርበ አተየ።

እት ናይ 100 ምትርመ ሳባ በረከት -ንሰር፡ ፍርቱና ተከስቴ -ምን ፈሪቅ ሸዑላ፡ ዮሃና ተስፋይ -ሰንጥቅ፡ እት 200 ምትር ህዩ፡ ክሪስቲና ታደሴ - ምን በኪፈር፡ ሚርያም ኢሳቅ -ምን ንሰር ወርግኣት ተክሌማርያም -ምን ፈሪቅ ብድሆ ተዐወተየ።

እት 100 ምትር ሕማሴ ውላድ፡ ተመስገን ዮሃንስ -መኸቴ አወላይ እት ለአቴ፡ ኣክር ናትናኤል -ምን ፈሪቅ ሰንጥቅ ወዑመር ሓምድ ምን ፈሪቅ ሸዑለ ደርቡ አተው።

ዲብ 200 ምትር ሕማሴ ውላድ ህዩ፡ መሐመድ ዩሰፍ ምን መኸቴ፡ ቢንያም ጽጌ - ምን ብድሆ፡ ወሰሚር ሃሸም ምን ፈሪቅ በኪፈር፡ እት 400 ምትር'መ ሳምኤል ተስፋ -ብድሆ፡ ፋንኤል ስቲፋኖስ -ንሰር፡ ወማህዲ ብርሃኔ ምን ፈሪቅ ብድሆ ለትዐወተው ቶም።

እብሊ. ህዩ፡ ምን አዋልድ ፈሪቅ ንሰር እት ልትዐወት፡ በኪፈር ወሸዑለ ደርበን ትረተበየ። ምን ውላድ እት ሕማሴ ፈሪቅ መኸቴ አወላይ፡ ፈሪቅ ብድሆ ካልኣይ ወፈሪቅ ንሰር ሳልሳይ ገአው። ለትዐወተ ፍረቅ ህዩ ካሳት፡ መዳልያት ወማል ጀዋእዝ ተሀየበው።

ሓረምዝ እብ እግሮም ክም ሰምዖ ትሸርሕ

Oconell-rodewell ለትትበሀል በሒሰት እብ ክሱስ እሊ. እት ሓረምዝ ለልትረከብ ፍንቱይ ጠቢዐት እት ሸርሕ፡ ሓረምዝ እብ ሓረከት (እርዕዳይ) ለልትፋሀሞ እብ ገበይ ክምሰል ቦም፡ ወእግል እሊ መውዶዕ እሊ እግል ትብሓስ ክምሰል ትበገሰት ወዚያድ ሰነት ክምሰል ነሰአ ምን እት ተአፍህም፡ ቀደም እለ እት ሰነት 1997 በሓስ ገብእ እሉ ክም ዐለ ህዬ ልትሸረሕ። ምን እሉ ወዴት በሓስ እት አፍሪቀ ለህለው ሓረምዝ እብ ሓረከት (እርዕዳይ) ወእብ አክራናት ድሁር እግል ልሰምዖ ለህለ እሎም መቅደረት ውቅል ክም ተ ትወደሕ። እሊ በህለት 1.6km ምንተሐት ምድር ወእት ረአስ እብ ሰዐር ወዕጨይ ለትገልበበ

ትሮፒካይ ጋድም ለህለ ሶት እግል ልሰመዖ መቅደረት ቦም ትብል። ምን ብዝሓም ሔዋናት ለፈግር አክራናት ሓረምዝ ምን ረዩም በከት እብ እገሮም እብ ለልአትፈክር እንትባህ ክም ሰምዑዉ በሒሰት ትሸረሕ። ሓረከትለ አክራናት እብ አርድ አውመ እብ ሀወእ (ጀው) ክም ልትሐላለፍ፡ እት ወዴሕ እብሊ ህዬ ሓርማዝ እብ ክልኤ ገበይ ሰምዖ ትብል፡ እብ እዘኖም ወእገሮም በህለቱ።

ቱርኪየት እሲት ብርጨቅ እት መጋበ እብ ሳበሮቱ እት እድንያይ ስጅል ትሰጀለት

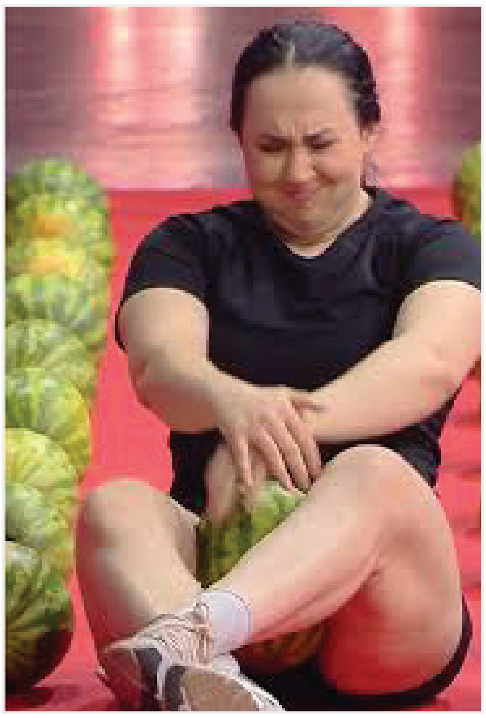

ቱርኪየት እሲት 5 ብርጨቀት እብ መጋበ እት 1ደጊገት (60second) ክም ሰብረት ወእብሊ ህዬ እት እድንያይ ስጅል ክም ሰጀለት ትሸረሐ። እድንያይ ስጅል እብ ክሱስ እሊ መውደዕ እሊ ለነሸረዩ ቪድዮ እግል ብዝሓም ክም ፈረጀዉ ወክም አትፈከረዮም ለአፍህሞ።

እተ ቪድዮ አሰይደ ዱጋን እት 1 ደጊገት ለ5 ብርጨቀት ፍንጌ ክልኦት መጋባ እንዴ ጨቅጠት ክም ጨፍለቀተን ወእብሊ ለወዴቱ ዐጃይብ እት እድንያይ ስጅል ለትሰጀለት እሲት ጋብአት ክም ህሌት ትሸረሐ።

ቀደም እለ እት 2017 ኢራኒ ላቱ እናስ 3 ብርጨቀት ሱቡር ክም ዐለ ወእብ አሳስ እሊ ህዬ እት እድንያይ ስጅል ስጁል ክም ዐለ ወደሐው። እተ ከምስልሁመ እት ሰነት 2023 አሸካን ሮሆላ ለልትበሀል እናስ 4 ብርጭቀት እት ረአስ ሕድ ክም ሰፈየን (ከረየን) ወእብሊ ህቱመ ምን ዐጃይብ ለወደው ወእት ስጅል ስጁል ዐለ ልብሎ።

እትሊ ወቅት እሊ ላኪን አሰይደ ዱጋን ምን እሎም ኩሎም ለትሸርሐው አንፋር ለትወቀለት ደረጀት ናይ እድንያ ዐጃይብ ስጅል ጋብአት ህሌት።

ዲብ ቻይነ ጸለይም ደመሚ (ከደይስ) ክም በክት ሰኒ ልትሐሰበ

እት ቻይነ ጸለይም ደመሚ ክም በክት ሰኒ ወፋል ኬር ክም ልትርኤ ልትህደግ። ሶቲሸ ለልትበህሎ ሙጅተማዕ እት ዐዋዲሆም ጸለይም ደመሚ ክም ሰዐደት ወመትቀዳም

ከምሰልሁመ እት ወቅት ሓርስ ፋል ኬር እግል ረኪብ እተይ ሰኒ ወብዕድ እት ልብሎ ወሱፈ። እብሊ ህዬ ክም ዕላመት አርዛቅ ወተጥዊር ትትነሰእ።

እሊ ክእነ እት እንቱ ቀዳምያም ምስርዩን እግል ጸለይም ደመሚ ብዙሕ እሕትራም ለሀዩበን ነብረው፡ እት ክምሰልሁመ ሰኒ መራዐየት ወዱ እለን ክም ዐለው ልትሸራሕ። ህቶም እግለ ጸለይም ደመሚ ወሱፈን እት ህለው፡ ዘርእ ኬር ለትዋሌ ሔዋንተ ልብሎ። እግል መሰል ለጸላም ድሙ ለትትርኤ እቱ ደዋይሕ ጥፍል ጀዲድ እግል ልትወለድ ለልብል ተፍኪር ክም ቦም ልትህደግ።

ትአምሮ ማሚ ?

1. ለዐበ ድባዕ ለህለ እተ ድውለት ሩስያ ተ። ፍይሒነ ናይ እሊ ድበዕ እሊ ህዬ 815 ሚልዮን ሄክታር ቱ።

2. ሹም ሉዊስ እት 17 ክፈል-ዘበን እት ፈረንሰ ዐለ። ህቱ እግል 72 ሰነት ወ110 አምዕል እግለ ድውለት እንዴ መርሐ፡ አስክ እለ ዮም እት ዐለም ለሬመ ሰኖታት እት ሰልጠት ለጸንሐ ሹም ቱ።

3. ብራዚል ለበዝሐ አጅናስ ሕያያም ለበ ድውለት ተ። እተ ደውለት ዚያድ 50 አልፍ አጅናስ ሔዋናት ወብቅል ህለ።

4. "ሰልቫቶር ሙንዲ" ለአርእሰ ረስመት ሓቴ ምንለ እብ እሙር ሬስማይ ሊዮናርዶ ዳቪንቺ ለትረሰማየ ረስማት ተ። እለ ረስመት እለ ምን ዐለም ለቀሌት ረስመት እንዴ ትበህለት፡ እት ክታብ ስጅል ዓጃይብ እዲነ ስጅልት ህሌት፡ ዐውለ 450.3 ሚልዮን ዶላር ቱ።

5. ቲም በርነርስ አወላይት ሸበከት ሐብሬ ለመህዘ ነፈር ቱ። እለ ሸበከት ሐብሬ እለ ህዬ እት ሰነት 1990፡ እግል ሰልፍ መረት እት መንፈዐት ወዐለት።

6. ምስር ለገደመት ደውለት ተ። እት ሰነት 3100 ቀደም ሚላድ ነብየለ-ዒሰ ዐለይሂ ሰላም ክም ተአሰሰት ህዬ ልትአመር።

ሕብ ክሱስ ወቅት ለትበህለ

1 "ወቅትነ፡ እብ ዋጅብ እግል ነአትመቃሬሕ ሐቆ ኢቀደርነ፡ ካልእ መጃል ሐያትናመ እግል ንአትመቃሬሕ እግል ንቅደር ኢኮን።"

2. "እት ሄራር ሐያት፡ ለናይ ሐያትከ ሰኖታት እንዴ ኢገብእ፡ ቂመት ናየ ሰኖታት ሐያትከ ኣመሮት ወፍሂምቱ ለምህም።"

3. "ለእት ሐያቱ ልትአየሰ ወናይ አማን ፍሬ ለበ ሐያት እግል ልንበር ለልሐዜ ነፈር፡ መዕነት ወቅት ለልፍህም ወእብ ወቅት ዚያድ ለልትአየሰ ቱ።"

4. "ሐያት መዕነት ታመት ለትረክብ፡ እተ እግሉ እንሰትት በራምጅ ወለ እንከጥጦም አህዳፍ ዐውቴ ወሰርገል ሐቆ እንረክብ ቱ።"

5. ወቅት ቀደም እንዴ ኢኮን ሐር ኢለአቃምት፡ ሰበት እሊ፡ አስክ አዜ ብላሽ ለሓለፍካሁ ወቅት ሐቆ አግሄከ፡ እግለ እት ገሀይ ትሓልፉ ለህሌካ ወቅት ትከሰሩ ሰበት ህሌከ፡ ቀደም ርኤ፡ ኢትብጠር፡ ወሐር ኢትርኤ፡ ወቅት ወውሒዝ ሐቴ ቶም። እግልሚ ወቅት ሐቆ ሐልፈ ከላስ ገርበ ኢለአቀብል።

6. "ወቅትከ እብ ዋጅብ መትነፈዕ ናይ ለባም ጠባይዕ ቱ።"

7. "ወቅትከ እብ ዋጅብ እግል መትነፈዕ መዕጸም ወመደጋግ ልአትሐዜከ።"

ዔማት ለትፈናት ክቱብ
ያቀብ ዕመር
ምን መክተብ መርከዚ ጀሸዲዐ አስመረ

ፍንቲት ሰወር ርከብ